25. EGYETEMI NYELVÉSZETI NAPOK

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET JELENE ÉS JÖVŐJE

Nemzetközi tudományos konferencia

2017

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET JELENE ÉS JÖVŐJE

Nemzetközi tudományos konferencia

25. EGYETEMI NYELVÉSZETI NAPOK
2 0 1 7

Id. Pieter Brueghel: *Bábel tornya építése* (Wikimedia Commons)

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET JELENE ÉS JÖVŐJE

Nemzetközi tudományos konferencia

R E Z Ü M É K Ö T E T

ÚJVIDÉKI EGYETEM, BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANSZÉK
Újvidék, 2017

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET JELENE ÉS JÖVŐJE

Nemzetközi tudományos konferencia

Helyszín, időpont:

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Újvidék, Zoran Đinđić u. 2.
2017. november 7.

Szervező:

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

TUDOMÁNYOS PROGRAMBIZOTTSÁG:

Elnök:

Dr. Pásztor-Kicsi Mária
(ÚE BTK, Hungarológia Tanszak, Újvidék, Szerbia)

Tagok:

Dr. Andrić Edit
(ÚE BTK, Hungarológia Tanszak, Újvidék, Szerbia)

Dr. Csányi Erzsébet
(ÚE BTK, Hungarológia Tanszak, Újvidék, Szerbia)

Dr. Cs. Nagy Lajos
(Nyugalmazott egyetemi tanár, Nyitra, Pozsony, Szlovákia – Budapest, Magyarország)

Dr. Károly Krisztina
(ELTE BTK Angol-Amerikai Intézet, Budapest, Magyarország)

Dr. Kiszl Péter
(ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet, Budapest, Magyarország)

Dr. Lehocki-Samardžić Anna
(Eszéki Josip Juraj Strossmayer Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Eszék, Horvátország)

Dr. N. Császi Ildikó
(Maribori Egyetem BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Maribor, Szlovénia)

Dr. Nádor Orsolya
(Károli Gáspár Református Egyetem, BTK, Magyar Nyelv- Irodalom- és Kultúratudományi Intézet, Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Budapest, Magyarország)

Dr. Szoták Szilvia
(Magyar Nyelvstratégiai Intézet, Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózat, Budapest, Magyarország)

Dr. Rajsli Ilona
(ÚE BTK, Hungarológia Tanszak, Újvidék, Szerbia)

Dr. Szűts Zoltán
(Zsigmond Király Egyetem, Kommunikáció- és Művelődéstudományi Tanszék, Budapest, Magyarország)

Dr. Tódor Erika-Mária
(Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék, Csíkszereda, Románia)

Dr. Urkom Aleksander
(ELTE BTK, Szláv Filológiai Tanszék Budapest, Magyarország)

Dr. Vukov Raffai Éva
(Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka, Szerbia)

Dr. Žagar Szentesi Orsolya
(Zágrábi Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hungarológia Tanszék, Zágráb, Horvátország)

„Amikor a jelen tudományos tanácskozást terveztük, nem is gondoltunk még rá, de egyértelművé tette a számadás: egy szerény évfordulót ünnepelhetünk, tíz éve már, hogy minden ősszel együtt vagyunk, hogy nyelvünkért, nyelvhasználatunk lehetőségéért, sőt nyelvközösségünkért, beszélőközösségünkért valamit tegyünk. Először 1993-ban találkoztunk, hogy az éppen 10 éve elhunyt kollégára, Matijevics Lajosra emlékezzünk és néhány megkerülhetetlen ténnyel szembesüljünk, majd ehhez mérten tervezzük vagy álmodjuk meg a lehetséges stratégiát..."

(**Dr. Papp György** megnyitó beszédéből, amely 2003. december 2-án, az *Egyetemi Nyelvészeti Napok* rendezvénysorozat indulásának tizedik évfordulója alkalmából megtartott tanácskozáson hangzott el.)

A nyelvészek, akikről az Egyetemi Nyelvészeti Napok keretében megemlékeztünk:

Matijevics Lajos

Bárczi Géza
(Forrás: Wikimedia Commons)

Papp György

Penavin Olga

25. EGYETEMI NYELVÉSZETI NAPOK

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET JELENE ÉS JÖVŐJE

Nemzetközi tudományos konferencia

Bölcsészettudományi Kar, Újvidék
2017. november 7.

P R O G R A M

Időpont: **2017. november 7. (kedd)**
Helyszín: **Újvidéki Egyetem, BTK, Újvidék, Zoran Đinđić u. 2.**

10.00 A tanácskozás megnyitója (**Csányi Erzsébet** tanszékvezető)

10.05 Az Egyetemi Nyelvészeti Napok méltatása (**Pásztor-Kicsi Mária**, a konferencia szervezőbizottságának elnöke)

PLENÁRIS ELŐADÁSOK I.

(A Bölcsészettudományi Kar moziterme)

Elnöklő: *Pásztor-Kicsi Mária*

10.10 **Nádor Orsolya** (Magyarország, Budapest):
AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI KUTATÁSOK JELENE ÉS JÖVŐJE A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

10.30 **Károly Krisztina** (Magyarország, Budapest):
AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET DISZCIPLÍNÁI A FORDÍTÁSI SZÖVEGALKOTÁS MEGISMERÉSÉNEK SZOLGÁLATÁBAN

10.50 **Andrić Edit** (Szerbia, Újvidék):
A KONTRASZTÍV FRAZEOLÓGIAI KUTATÁSOK ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI HOZADÉKA

11.10 **Kiszl Péter** (Magyarország, Budapest):
AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET KÖNYVTÁR- ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI PERSPEKTÍVÁI

11.30 Kávészünet (a BTK tanári klubjában)

SZEKCIÓELŐADÁSOK I.

A. szekció

(A Bölcsészettudományi Kar moziterme)

Elnöklő: *Vukov Raffai Éva*

12.00 **Urkom Aleksander** (Magyarország, Budapest):
A 21. SZÁZAD LEXIKOGRÁFIAI KIHÍVÁSAI. STRUKTÚRAELEMZÉS A KÉSZÜLŐ MAGYAR–SZERB NAGYSZÓTÁR SZÓCIKK-ÁLLOMÁNYÁBAN

12.20 **Gellér Zoltán** (Szerbia, Újvidék):
WEBCOUNT – WEBHELYEK SZÓGYAKORISÁG-ELEMZÉSE

12.40 **Szűts Zoltán** (Magyarország, Budapest) – **Törteli Telek Márta** (Szerbia, Magyarkanizsa):
NORMA ÉS SZABADSÁG A NETNYELV TALAJÁN

13.00 **Vukov Raffai Éva** (Szerbia, Szabadka):
ROKON ILONKA ÉS A MÁSODLAGOS NYELVI REPERTOÁR

13.20 **Samu János** (Szerbia, Szabadka) – **Beke Ottó** (Szerbia, Szabadka):
NYELVISÉG ÉS ÚJMÉDIA

13.40 **Beke Ottó** (Szerbia, Szabadka) – **Samu János** (Szerbia, Szabadka):
A DIGITÁLIS ÍRÁSBELISÉG IRODALMI ELŐKÉPEI

13.50 Vita és összefoglaló

B. szekció

(A Bölcsészettudományi Kar kék terme, I. emelet, 114.)

Elnöklő: *Rajsli Ilona*

12.00 **Žagar Szentesi Orsolya** (Horvátország, Zágráb) – **Kristina Katalinić** (Horvátország, Zágráb):
ADALÉKOK AZ IGEKÖTŐHASZNÁLATI HIBÁK KÉRDÉSKÖRÉHEZ – HALADÓ MID-TANULÓK VONATKOZÁSÁBAN

12.20 **Tüskei Vilma** (Szerbia, Újvidék)**:**
A MAGYAR MINT IDEGEN NYELV (MID) AZ ÚJVIDÉKI BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KARON

12.40 **Szoták Szilvia** (Magyarország, Budapest):
A NYELVITÁJKÉP-KUTATÁS MINT AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET EGYIK LEGÚJABB TERÜLETE

13.00 **N. Császi Ildikó** (Szlovénia, Maribor):
AZ ADDITÍV SZEMLÉLET ÉRVÉNYESÜLÉSE AZ ÚJABB ANYANYELVI TANKÖNYVEKBEN

13.20 **Rajsli Ilona** (Szerbia, Újvidék):
SZÓLÁSHASONLATOK A VAJDASÁGI FRAZÉMAKORPUSZBAN

13.40 **Hódi Éva** (Szerbia, Ada):
ALKALMAZOTT NYELVÉSZET ÉS NYELVMŰVELÉS

13.50 Vita és összefoglaló

C. szekció

(A Magyar Tanszék szemináriumi könyvtára, III. emelet, 322.)

Elnöklő: *Katona Edit*

12.00 **Lehocki-Samardžić Anna** (Horvátország, Eszék):
A SZAKFORDÍTÁS MÓDSZERTANI KÉRDÉSEI HORVÁT–MAGYAR NYELVI ÉS KULTURÁLIS KONTEXTUSBAN

12.20 **Pásztor-Kicsi Mária** (Szerbia, Újvidék)
AZ EGYETEMI FELVÉTELI TESZTEK FORDÍTÁSÁNAK DILEMMÁI

12.40 **Csányi Erzsébet** (Szerbia, Újvidék):
A FORDÍTÓ MINT ÍZLÉSDIKTÁTOR

13.00 **Katona Edit** (Szerbia, Újvidék):
A LÉLEKMETAFORÁK FORDÍTÁSI LEHETŐSÉGEINEK SZERB–MAGYAR VISZONYLATÚ ÖSSZEVETŐ VIZSGÁLATA

13.20 **Pápista Zsolt** (Szerbia, Újvidék)
A NÉMET VISSZAHATÓ SZERKEZETEK A FOGALMI INTEGRÁCIÓ FÉNYÉBEN

13.40 **Molnár Ljubić Mónika** (Horvátország, Eszék) – **Kolić Marko** (Horvátország, Eszék) – **Stanković Nikolina** (Horvátország, Eszék):
AMIKOR A FAROK CSÓVÁLJA A KUTYÁT – TRANSZKREÁCIÓS GYÖNGYSZEMEK A SZLOGENFORDÍTÁS TERÜLETÉN HORVÁT–MAGYAR VISZONYLATBAN

13.50 Vita és összefoglaló

14.00 Ebéd (Állófogadás a Bölcsészettudományi Kar tanári klubjában)

SZEKCIÓELŐADÁSOK II.

A. szekció

(A Bölcsészettudományi Kar moziterme)

Elnöklő: *Kovács Rácz Eleonóra*

15.30 **Cs. Nagy Lajos** (Szlovákia, Pozsony, Nyitra – Magyarország, Budapest):
DIGITALIZÁLÁS ÉS INFORMATIZÁLÁS A NYELVJÁRÁSKUTATÁSBAN

15.50 **Tódor Erika-Mária** (Románia, Csíkszereda):
KI IS VAGYOK ÉN? A NYELVI VISELKEDÉSRŐL ÉS ÉNKÉPRŐL

16.10 **Hódi Sándor** (Szerbia, Ada):
AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET ÉS A KÁRPÁT-MEDENCEI MAGYAR NYELVTERÜLETEK MEGŐRZÉSÉNEK KÉRDÉSE

16.30 **Kovács Rácz Eleonóra** (Szerbia, Újvidék) – **Halupka-Rešetar Szabina** (Szerbia, Újvidék):
MAGYAR, SZERB ÉS ANGOL NYELVI ATTITŰDÖK A VAJDASÁGBAN TÖMBBEN ÉS SZÓRVÁNYBAN ÉLŐ MAGYAR TANNYELVŰ 3. ÉS 4. OSZTÁLYOS KÖZÉPISKOLÁSOK KÖRÉBEN

16.50 **Grabovac Beáta** (Szerbia, Szabadka):
KÉTNYELVŰSÉG, ÉRZELMEK ÉS ÉRZELMI INTELLIGENCIA

17.10 Vita és összefoglaló

B. szekció

(A Bölcsészettudományi Kar kék terme, I. emelet, 114.)

Elnöklő: *Horváth Futó Hargita*

15.30 **Molnár Csikós László** (Szerbia, Ada):
MENNYIRE ALKALMAZOTT TUDOMÁNY A NYELVÉSZET?

15. 50 **Ispánovics Csapó Julianna** (Szerbia, Újvidék):
A MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM OKTATÁSÁNAK RECEPCIÓTÖRTÉNETE VAJDASÁGBAN A XX/XXI. SZÁZAD FORDULÓJÁN

16.10 **Horváth Futó Hargita** (Szerbia, Újvidék) – **Hózsa Éva** (Szerbia, Újvidék, Szabadka):
ARANY JÁNOS-ÓRÁK A NYELVÉSZET MÉRLEGÉN

16.30 **Bence Erika** (Szerbia, Újvidék):
TOLDI MIKLÓS MINT ARCHETÍPUS

16.50 **Utasi Csilla** (Szerbia, Újvidék):
A TOLDI ESTÉJÉNEK SZERB FORDÍTÁSA

17.10 Vita és összefoglaló

C. szekció

(A Magyar Tanszék szemináriumi könyvtára, III. emelet, 322.)

Elnöklő: *Tolnai Varga Piroska*

15.30 **Kolić Marko** (Horvátország, Eszék):
AUDIOVIZUÁLIS FORDÍTÁSI MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA EGY KISEBBSÉGI MAGAZINMŰSOR ESETÉBEN

15.50 **Szécsényi Krisztina** (Magyarország, Budapest):
MAGYARORSZÁGI KÖZÉPISKOLÁSOK NYELVJÁRÁSI RANGSORA

16.10 **Tolnai Varga Piroska** (Szerbia, Szabadka)
DISKURZUSSZERVEZŐ ELEMEK A DIÁKESSZÉKBEN

16.30 **Tóth Tímea** (Szerbia, Újvidék):
AZ OBJEKTUM SZEMANTIKAI VIZSGÁLATA NÉHÁNY EFT (EMOTIONAL FREEDOM TECHNIQUE) SZÖVEGBEN

16.50 **Józó Andrea** (Szerbia, Újvidék):
NYELVI ESZKÖZÖK A MÉMEKBEN

17.10 Vita és összefoglaló

A tanácskozás támogatója:

Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával

Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság

Bethlen Gábor Alap

Szekeres László Alapítvány

A konferenciasorozat 20. évfordulóján, 2013. október 23-án, az Egyetemi Nyelvészeti Napok résztvevői dr. Papp György emlékének adóztak a **Frazeológia és fordítástudomány** témakörében rendezett tanácskozás előadásaival.

UNIVERSITY LINGUISTIC DAYS

THE PRESENT AND FUTURE OF APPLIED LINGUISTIC

International scientific conference

Faculty of Philosophy, Novi Sad
7 November 2017

P R O G R A M M E

Date: **7 November 2017 (Tuesday)**
Venue: **University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Novi Sad, Zorana Đinđića 2.**

10.00 Opening speech (**Csányi, Erzsébet,** Head of Department)

10.05 About the University Linguistic Days (**Mária Pásztor-Kicsi**, Chairman of the conference organizing committee)

PLENARY LECTURES

(Faculty`s Cinema hall)

Chair: *Mária Pásztor-Kicsi*

10.10 **Orsolya Nádor** (Hungary, Budapest):
APPLIED LINGUISTIC RESEARCHES – PRESENT AND FUTURE TENDENCIES IN THE CARPATHIAN BASIN

10.30 **Krisztina Károly** (Hungary, Budapest):
THE DISCIPLINES OF APPLIED LINGUISTICS ENABLING A DEEPERUNDERSTANDING OF TRANSLATIONAL DISCOURSE PRODUCTION: PRESENT METHODS AND FUTURE AVENUES OF DEVELOPMENT

10.50 **Edit Andrić** (Serbia, Novi Sad):
WHAT APPLIED LINGUISTICS GAINS FROM RESEARCH INTO CONTRASTIVE PHRASEOLOGY

11.10 **Péter Kiszl** (Hungary, Budapest):
THE PERSPECTIVES OF APPLIED LINGUISTICS IN LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

11.30 Coffee break (Faculty`s Teacher club)

PRESENTATIONS I.

Section A

(Faculty's Cinema hall)

Chair: *Éva Vukov Raffai*

12.00 **Aleksander Urkom** (Hungary, Budapest):
LEXICOGRAPHIC CHALLENGES OF THE 21ST CENTURY. STRUCTURE ANALYSIS OF THE PLANNED HUNGARIAN-SERBIAN LARGE DICTIONARY'S CORPORA

12.20 **Zoltán Gellér** (Serbia, Novi Sad):
WEBCOUNT – WORD FREQUENCY ANALYSIS OF WEB SITES

12.40 **Zoltán Szűts** (Hungary, Budapest) – **Márta Törteli Telek** (Serbia, Kanjiža):
NORMS AND FREEDOM ON THE NET LANGUAGE

13.00 **Éva Vukov Raffai** (Serbia, Subotica):
"ROKON ILONKA" AND THE QUESTION OF SECONDARY LINGUISTIC REPERTOIRE

13.20 **János Samu** (Serbia, Subotica) – **Ottó Beke** (Serbia, Subotica):
LINGUISTICS AND NEW MEDIA

13.40 **János Samu** (Serbia, Subotica) – **Ottó Beke** (Serbia, Subotica):
THE PRE-IMAGES OF DIGITAL LITERACY IN LITERARY TEXTS

13.50 Discussion and summary

Section B

(Faculty`s Blue hall, 1st floor, 114.)

Chair: *Ilona Rajsli*

12.00 **Orsolya Žagar Szentesi** (Croatia, Zagreb) – **Kristina Katalinić** (Croatia, Zagreb):
ADDITIONS TO THE ISSUE OF MISTAKES RELATED TO VERBAL PREFIXES AMONG ADVANCED LEARNERS OF HUNGARIAN AS A FOREIGN LANGUAGE

12.20 **Vilma Tüskei** (Serbia, Novi Sad**):**
HUNGARIAN AS A FOREIGN LANGUAGE AT THE FACULTY OF PHILOSOPHY IN NOVI SAD

12.40 **Szilvia Szoták** (Hungary, Budapest):
LINGUISTIC LANDSCAPE RESEARCH, AS ONE OF THE NEWEST RESEARCH FIELD OF THE APPLIED LINGUISTIC

13.00 **Ildikó N. Császi** (Slovenia, Maribor):
THE EMERGENCE OF THE ADDITIVE APPROACH IN THE NEWER NATIVE LANGUAGE-TEXTBOOKS

13.20 **Ilona Rajsli** (Serbia, Novi Sad):
COMPARATIVE PHRASES IN THE VOJVODINIAN PHRASEME CORPUS

13.40 **Éva Hódi** (Serbia, Ada):
APPLIED LINGUISTICS AND LANGUAGE CULTIVATION

13.50 Discussion and summary

Section C

(Library of the Department of Hungarian language and literature, 3rd floor, 322.)

Chair: *Edit Katona*

12.00 **Anna Lehocki-Samardžić** (Croatia, Osijek):
METHODOLOGICAL QUESTIONS OF PROFESSIONAL TRANSLATION IN CROATIAN-HUNGARIAN LINGUISTIC AND CULTURAL CONTEXT

12.20 **Mária Pásztor-Kicsi** (Serbia, Novi Sad)
ISSUES OF TRANSLATING ENTRANCE EXAM TESTS IN HIGHER EDUCATION

12.40 **Erzsébet Csányi** (Serbia, Novi Sad):
THE TRANSLATOR AS A DICTATOR OF TASTE

13.00 **Edit Katona** (Serbia, Novi Sad):
COMPARATIVE STUDY OF SERBIAN-HUNGARIAN TRANSLATION ALTERNATIVES OF METAPHORS OF SOUL

13.20 **Zsolt Pápista** (Serbia, Novi Sad)
GERMAN REFLEXIVE CONSTRUCTIONS IN THE LIGHT OF CONCEPTUAL BLENDING

13.40 **Mónika Molnár Ljubić** (Croatia, Osijek) – **Marko Kolić** (Croatia, Osijek) – **Nikolina Stanković** (Croatia, Osijek):
WHEN THE TAIL WAGS THE DOG – TRANSCREATIONAL EXAMPLES IN THE FIELD OF CROATIAN-HUNGARIAN SLOGAN ADAPTATIONS

13.50 Discussion and summary

PRESENTATIONS II.

Section A

(Faculty's Ciname hall)

Chair: *Eleonóra Kovács Rácz*

15.30 **Lajos Cs. Nagy** (Slovakia, Bratislava, Nitra – Hungary, Budapest):
DIGITALIZATION AND COMPUTERIZATION IN THE DIALECT RESEARCH

15.50 **Erika-Mária Tódor** (Romania, Miercurea Ciuc):
WHO AM I? ABOUT LINGUISTIC BEHAVIOUR AND SELF IMAGE

16.10 **Sándor Hódi** (Serbia, Ada):
THE QUESTION OF APPLIED LINGUISTICS AND THE PRESERVATION OF THE HUNGARIAN LANGUAGE AREAS IN THE CARPATHIAN BASIN

16.30 **Eleonóra Kovács Rácz** (Serbia, Novi Sad) – **Szabina Halupka Rešetar** (Serbia, Novi Sad)
ATTITUDES TOWARD HUNGARIAN, SERBIAN, AND ENGLISH – A RESEARCH INTO THE LANGUAGE ATTITUDES OF 3RD AND 4TH GRADE PUPILS OF GRAMMAR SCHOOLS IN VOJVODINA

16.50 **Beáta Grabovac** (Serbia, Subotica):
BILINGUALISM, EMOTIONS AND EMOTIONAL INTELLIGENCE

17.10 Discussion and summary

Section B

(Faculty`s Blue hall, 1st floor, 114.)

Chair: *Hargita Horváth Futó*

15.30 **László Molnár Csikós** (Serbia, Ada):
TO WHAT EXTENT IS LINGUISTICS AN APPLIED SCIENCE?

15. 50 **Julianna Ispánovics Csapó** (Serbia, Novi Sad):
RECEPTION HISTORY OF HUNGARIAN LANGUAGE AND LITERATURE TEACHING IN VOJVODINA AT THE TURN OF THE XX–XXI CENTURIES

16.10 **Hargita Horváth Futó** (Serbia, Novi Sad) – **Éva Hózsa** (Serbia, Novi Sad, Subotica):
JÁNOS ARANY – CLASSES ON LINGUISTICS SCALE

16.30 **Erika Bence** (Serbia, Novi Sad):
MIKLÓS TOLDI AS AN ARCHETYPE

16.50 **Csilla Utasi** (Serbia, Novi Sad):
SERBIAN TRANSLATION OF TOLDI'S EVENING

17.10 Discussion and summary

Section C

(Library of the Department of Hungarian language and literature, 3rd floor, 322.)

Chair: *Piroska Tolnai Varga*

15.30 **Marko Kolić** (Croatia, Osijek):
APPLICATION OF AUDIOVISUAL METHODS IN THE CASE OF A MINORITY MAGAZINE PROGRAMME

15.50 **Krisztina Szécsényi** (Hungary, Budapest):
DIALECT RANKING OF HUNGARIAN HIGH SCHOOL STUDENTS

16.10 **Piroska Tolnai Varga** (Serbia, Subotica)
DISCOURSE ORGANIZING ELEMENTS IN STUDENT ESSAYS

16.30 **Tímea Tóth** (Serbia, Novi Sad):
THE SEMANTIC ANALYSIS OF OBJECTS IN EFT (EMOTIONAL FREEDOM TECHNIQUE) TEXTS WITH THE THEME OF MONEY ATTRACTION

16.50 **Andrea Józó** (Serbia, Novi Sad):
FIGURES OF SPEECH IN MEMES

17.10 Discussion and summary

The conference sponsored by:

Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával

Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság

Bethlen Gábor Alap

Szekeres László Alapítvány

AZ ELŐADÁSOK TARTALMI ÖSSZEFOGLALÓI

ABSTRACTS

Andrić Edit
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
andrice@ff.uns.ac.rs

A KONTRASZTÍV FRAZEOLÓGIAI KUTATÁSOK ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI HOZADÉKA

A kontrasztív nyelvészeti vizsgálódások indíttatása általában a gyakorlatból ered, de a problémafelvető elemzések sokszor megmaradnak az elméleti fejtegetések szintjén, s gyakorlati eredményeiket nem tudjuk kellőképpen hasznosítani. A gyakorlat ugyanis idegenkedik az összevető elméleti elemzések bonyolultnak tűnő magyarázataitól, holott azok igen tanulságosak szoktak lenni még az egynyelvű leíró nyelvészek számára is (mivel egy másik nyelv szempontjait vetíti az anyanyelv jellemzőire), annál inkább azok a nyelvi érintkezésekkel foglalkozó kutatóknak, illetve a bilingvális vagy többnyelvű közösségben élő személyek mindennapi nyelvhasználatára.

Előadásomban a magyar és szerb nyelvi kontrasztív vizsgálódások gyakorlati hasznáról esik szó, különös tekintettel a frazeológiai elemzések elméleti és nyelvhasználati tanulságaira.

Kulcsszavak: **alkalmazott nyelvészet, kontrasztív elemzések, frazeológia, magyar nyelv, szerb nyelv**

WHAT APPLIED LINGUISTICS GAINS FROM RESEARCH INTO CONTRASTIVE PHRASEOLOGY

Though contrastive linguistic research is usually initiated by a practical issue, the analysis is often reduced to a theoretical discussion of the issue, whereas the practical application of the results of research is often very limited. This situation occurs due to the fact that practitioners are often discouraged by the complicated explanations of comparative theoretical analyses even though such explanations may prove very useful even to monolingual descriptive linguists (since they view the mother

tongue through the prism of another language). Researchers interested in studying language contact may benefit even more from this type of research, as may individuals living in a bilingual or multilingual environment, in their everyday language use.

In this plenary lecture, I focus on the practical gains of Hungarian and Serbian contrastive linguistic investigations, with special emphasis placed on the theoretical and practical benefits of the analysis of phraseological units.

Keywords: **applied linguistics, contrastive analysis, phraseology, Hungarian, Serbian**

Beke Ottó – Samu János
Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
bekeotto1@gmail.com
dnsamu@gmail.com

A DIGITÁLIS ÍRÁSBELISÉG IRODALMI ELŐKÉPEI

A digitális írásbeliség irodalmi előképei a digitális, illetve online információhordozó közegek megjelenése és elterjedése előtt született szövegekben lelhetők fel. E tekintetben kiemelkedő fontosságú William Gibson *Neurománc* című 1984-es cyberpunk regénye, továbbá George Orwell *1984* című disztópiája 1949-ből. Az Orwell-regény által megjelenített nyelvhasználati módok az írásbeli kommunikációs formák megnövekedett sebességére, az ezzel összefüggő stilisztikai jellemvonásokra, a rövidítések frekventált használatára és az interpunkció tendenciózus elhagyására, továbbá a szöveges dokumentumok lokalizálhatatlanságára és variabilitására hívják fel a figyelmet. Az 1Q84 című, Orwell alkotására pretextusként tekintő Murakami Haruki-regényben az írásbeli nyelvhasználati módok hasonló mintázatai rajzolódnak ki. Az említett irodalmi művek egységes keretben történő értelmezése nagyban hozzájárul a digitális írásbeliség nyelvhasználati módjainak feltérképezéséhez, sajátosságának meghatározásához és következményeinek tudatosításához.

Kulcsszavak: **digitális írásbeliség, Orwell, Murakami Haruki, 1984**

THE PRE-IMAGES OF DIGITAL LITERACY IN LITERARY TEXTS

The pre-images of digital literacy first appeared in literary texts composed before the start of the digital age and spread of online information distribution media. Two novels, William Gibson's *'Neuromancer'* (published in 1984) and *'1984',* George Orwell's dystopia from 1949, are especially outstanding. The language modes used in Orwell's novel mirror the increased speed of written communication, further, the related stylistic characteristics, the frequent use of abbreviations, as well as the tendency to omit punctuation. They also highlight the unlocalizability and variability in written texts.

'1Q84' by Murakami Haruki traces back to Orwell's novel, thus similar written language tools can be found in both works. Considering the mentioned literary works within a single framework greatly contributes to mapping the written language modes of digital literacy, defining their characteristics and becoming more aware of the impacts.

Keywords: **digital literacy, Orwell, Murakami Haruki, 1984**

Bence Erika
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
erika.bence1967@gmail.com

TOLDI MIKLÓS MINT ARCHETÍPUS

A *Toldi szerelme* (1879) létrejöttének három évtizedet kitevő történetét Arany Jánosnak az epikai hitelhez kapcsolódó ragaszkodásával, illetve a *Toldi* 12. énekében tett elbeszélői reflexió teremtette szituációval magyarázza leginkább a recepció. A trilógia részei között észlelhető világértési különbözőségek, a „megváltozott világ" képzete ugyanígy értelmezik a *Daliás idők* (1848) töredékben maradásának, illetve a belőle kinőtt *Toldi szerelme* hosszadalmas megírásának körülményeit. Mindemellett a magyar irodalom belső, műfaji alakulásrendjének változásai (az eposzi világkép archaizálódása, átalakulása etc.) is előidézték a trilógia második részének késleltetett keletkezéstörténetét. A tanulmány e műfaji transzformációk szempontjából értelmezi a Toldi-trilógia narratíváit.

Kulcsszavak: **Toldi-trilógia, világkép, eposz, regény, történelmi narratíva**

MIKLÓS TOLDI AS AN ARCHETYPE

The creation of the events in *Toldi's Love* (1879) encompassing a period of thirty years are justified by the critics with Arany János's insistence on loyalty to *epic tradition*, as well as to the situation created with narrative reflection found in the 12th canto of *Toldi,* about his private life. The differences in world views between the parts of the trilogy, the image of a "changed world" account for the circumstances why *Daliás idők* (*Heroic Times*) (1848) remains fragmentary, and why *Toldi's Love*, the second part emerging from it, took so long to be written. Additionally, the lengthy creation of this part was also influenced by genre changes in Hungarian literature of the time (archaicizing and transforming epic world views etc.). The paper looks into the narrative in *Toldi's Love* from these aspects of genre changes.

Keywords: **Toldi-trilogy, world views, epic, novel, historical narrative**

Csányi Erzsébet
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
erzsebet.csanyi@gmail.com

A FORDÍTÓ MINT ÍZLÉSDIKTÁTOR

Kutatásom olyan szerbről/szlovénről magyarra lefordított szépirodalmi művek elemzésére vonatkozik, amelyek esetében a fordító egyes szöveghelyeken jelentős poétikai döntéseket hozott az eredeti mű megoldásaival szemben. A fordító ízlését zavarta valami az eredeti műben: vagy a szerző poétikai eljárását tekintette elhibázottnak, vagy túl erős tabusértést észlelt stb., ezért a maga esztétikai elképzelései szerint dolgozott a hiteles fordítás ellenében. Az eufemizmust, ill. következetes ollózást alkalmazó fordító a saját poétikai érzékét érvényesítve adja közre magyarul a művet, ami erősen megkérdőjelezi az eredeti alkotás identitását.

Poétikai meg nem értésből, poétikai egyet nem értésből szabad-e vajon a fordítónak ily módon értelmezni a fordítói szabadságot?

Kulcsszavak: **poétikai ízlésvilág, fordítói szabadság, szerb/szlovén/magyar**

THE TRANSLATOR AS A DICTATOR OF TASTE

This research is built around the analysis of literary works translated from Serbian/Slovenian to Hungarian, where the translator has made significant poetic decisions about parts, various points in the text in opposition to the original. The translator›s taste was bothered by something in the original work: either he considered the poetical process of the author to be erroneous, or he perceived too much taboos, etc., so he worked according to his aesthetic beliefs for authentic translation. The translator published the Hungarian translation using his own poetic sense, using euphemisms and omitting, rearranging parts, which strongly questions the identity of the original work. From the point of view of a poetic misunderstanding or poetic disagreement, is the translator free to interpret this way the translator›s freedom?

Keywords: **poetic taste, freedom of translation, Serbian/Slovenian/Hungarian**

Cs. Nagy Lajos
Nyugalmazott egyetemi docens, Nyitra, Pozsony, Budapest
lcsnagy@gmail.com

DIGITALIZÁLÁS ÉS INFORMATIZÁLÁS A NYELVJÁRÁSKUTATÁSBAN

Tudománytörténeti tanulmányomban azt mutatom be, hogy milyen fontos szerepet játszik a számítógép a dialektológiában. Speciális szoftverek alkalmazásának köszönhetően különböző tudományos műhelyek által kifejlesztett technológiák használatával a területi és a társadalmi kontextust az eddigieknél gyorsabban és mélyebben ismerhetjük meg.

Kulcsszavak: **digitalizálás, informatizálás, dialektometria, nyelvatlasz**

DIGITALIZATION AND COMPUTERIZATION IN THE DIALECT RESEARCH

In this study of science history, I want to present the important role of computers in dialectology. Thanks to the application of a special software developed by various workshops we can disclose the territorial and social context of language use in a previously unimaginable speed and depth.

Keywords: **digitalized languageatlases, computerized languageatlas,. multidimensional languageatlas, geo-linguistic Workshop**

Gellér Zoltán
Újvidéki Egyetem, BTK, Médiatudományi Tanszak, Újvidék
zoltang@ff.uns.ac.rs

WEBCOUNT – WEBHELYEK SZÓGYAKORISÁG-ELEMZÉSE

Széleskörű elérhetőségének és sokszínű tartalomkínálatának köszönhetően a világháló életünk szinte minden területén jelen van. Alapvető eszközévé vált a kommunikációnak, a kapcsolattartásnak; elengedhetetlen részévé az üzleti világnak, és meghatározó médiumává a szórakozásnak, a tanulásnak és a tudományos kutatómunkának is. Mindent átfogó térhódításával párhuzamosan egyre inkább növekszik a webdokumentumok formájában elérhető tartalmak feldolgozását, elemzését támogató szoftvercsomagok létjogosultsága. Az előadás az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kar Médiatudományi Tanszékén fejlesztés alatt álló program segítségével gyakorlati betekintést nyújt a webes adatbányászat témakörébe. A webtartalom-bányászat alapvető feladatai, illetve felmerülő nehézségei a webhelyek szógyakoriság-elemzésével kapcsolatban szerzett tapasztalatok szemléltetésén keresztül kerülnek bemutatásra a WebCount névre hallgató, ingyenes és nyílt forráskódú szoftver alkalmazásával.

Kulcsszavak: **szövegbányászat, webes adatbányászat, webtartalom-bányászat, szógyakoriság-elemzés**

WEBCOUNT – WORD FREQUENCY ANALYSIS OF WEB SITES

Due to its wide availability and diverse content, the Word Wide Web is present in practically every aspect of our daily lives. It has become an essential tool for communication, staying in touch, an indispensable part of business world, and a crucial medium for entertainment, learning, as well as for scientific research. As a result of its all-embracing expansion and widespread availability, there is an ever-growing demand for software packages that support processing and analysing of web documents. This paper gives an empirical insight into the topic of web mining with the help of a program that is currently under development at the University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Media Studies. Basic tasks and a number of challenges of web content mining are presented through the illustration of the experience gained by means of analysing word frequencies of web sites relaying on this free and open-sourced program called WebCount.

Keywords: **text mining, web mining, web content minint, word frequency analysis**

Grabovac Beáta
Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
beagrabovac@gmail.com

KÉTNYELVŰSÉG, ÉRZELMEK ÉS ÉRZELMI INTELLIGENCIA

A munka célja olyan témakörök körüljárása, amelyek jelentősen kihatnak a sikerességre és az életminőségre az iskolai, de a tágabb társas-társadalmi közegben is. A vajdasági magyarságot tekintve a kétnyelvű lét olyan mindennapi működésmódot feltételez, amely révén az alany egy kezdetben hátrányosabb helyzetből előnyt faraghat. Másrészt, az affektív szférában az érzelemfelismerés, tágabb szinten az érzelmi intelligencia egy olyan terület, amelynek kutatása az utóbbi években középpontba került. Nem véletlen, hogy az érzelmi tudatosság és az érzelmi intelligencia kora gyermekkori, illetve iskoláskori fejlesztésének jelentőségét egyre több intézmény és szakember hangsúlyozza. A dolgozat a sikeres önmegvalósítás fent jelzett tényezőit részletezi a nyelvismeret, az érzelmi működés és az érzelmi intelligencia összefonódásainak függvényében.

Kulcsszavak: **kétnyelvűség, többnyelvűség, érzelmek, érzelmi intelligencia**

BILINGUALISM, EMOTIONS AND EMOTIONAL INTELLIGENCE

The aim of this paper is to explore topics that have a significant impact on success in life and the quality of life in school surroundings, but also in the wider social environment. Bilingualism, when speaking about Hungarians in Vojvodina, assumes a special everyday functioning, which can represent a disadvantage at first, but an advantage afterwards. On the other hand, in the affective domain emotion recognition and in a broader sense, emotional intelligence, is an area of research, which has flourished in recent years. It is no coincidence that the importance of emotional awareness and emotional intelligence at preschool and school years is emphasized by more and more institutions and professionals. The paper deals in detail with the above-mentioned factors of successful self-actualization based on the interrelations of language knowledge, emotional functioning and emotional intelligence.

Keywords: **bilingualism, multilingualism, emotions, emotional intelligence**

Hódi Éva
Szarvas Gábor Nyelvművelő Egyesület, Ada
heva@adacity.net
hodievaerzsebet@gmail.com

ALKALMAZOTT NYELVÉSZET ÉS NYELVMŰVELÉS

A konferencia keretein belül az alkalmazott nyelvészet és nyelvművelés különböző vonatkozásaival szeretnék foglalkozni. A nyelvműveléssel kapcsolatban számos különböző felfogás van érvényben, s ezek egymással szöges ellentétben állnak. Egyes értelmezések szerint a nyelvművelésnek a mai korban egyáltalán nincs értelme, káros, és többet árt, mint használ. Más felfogásban viszont talán sohasem volt akkora szükség a nyelvművelésre, mint a mai körülmények között. Észszerűnek látszik a különböző értelmezések lényegének átgondolása, a nyelvművelés hagyományos és új feladatainak, valamint a mai, megváltozott nyelvi körülmények között való új szerepének áttekintése. Az elméleti megközelítésen túl konkrét példákon keresztül szeretném bemutatni a nyelvművelés és az alkalmazott nyelvészet kapcsolatát, gyakorlati hasznát, valós lehetőségeit, szerepét és fontosságát a modern nyelvtudomány eredményeinek viszonylatában és a közfelfogásban.

Kulcsszavak: **nyelvművelés, megváltozott nyelvi körülmények, régi és új felfogások, hagyományos és új szerepek a nyelvművelésben**

APPLIED LINGUISTICS AND LANGUAGE CULTIVATION

Within the framework of the conference, I would like to address various aspects of applied linguistics and language cultivation. There are several different approaches to language cultivation, which are in conflict with each other. According to some interpretations, there is no point talking about language cultivation in the present day, is pernicious, and does more harm than good. On the other hand, it was never so necessary to cultivate language as in today's circumstances. It seems reasonable to review the essence of the different interpretations, to review the traditional and new tasks of language cultivation, and to overview its new role in today's changed linguistic conditions. In addition to the theoretical approach, the author wishes to present the relationship between language cultivation and applied linguistics, its practical use, its real possibilities, its role and importance in describing the results of modern linguistics and in public perception of it.

Keywords: **language cultivation, changed linguistic circumstances, old and new perceptions, traditional and new roles in language cultivation**

Hódi Sándor
Széchenyi István Stratégiakutató Társaság, Ada
szechenyiintezet@adacity.ne

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET ÉS A KÁRPÁT-MEDENCEI MAGYAR NYELVTERÜLETEK MEGŐRZÉSÉNEK KÉRDÉSE

A szerző előadásában két – egymástól látszólag távol eső – problémakör közötti összefüggésekkel foglalkozik. A pszichológiai értelemben vett társadalmi tudattal rendelkező ember létezésének alapfeltétele egy nyelv elsajátítása, annak a mindennapokban való alkalmazása, az egyazon nyelvközösséghez tartozók nyelvi rendszeréhez való folyamatos igazodás. Ezek hiányában gondolatainkat, ismereteinket, szándékunkat, érzelmeinket, akarat-megnyilvánulásainkat nem tudjuk közölni egymással. A nyelvi kommunikáció hiányában egyfelől az ember tudatának és személyiségének a kialakulása sem jöhet létre, másfelől az adott nyelvi közösség is megszűnésre van ítélve. Egy adott nyelvi közösségre jellemző általános jelrendszer használatában fellépő bizonytalanság a társadalom válságához vezet, és fordítva: a közösség válsága bizonytalanságot eredményez e jelrendszer használatában. A szerző ezt a társadalom-lélektani kapcsolatot járja körül, és megpróbál tágasabb látóhatárt nyitni az alkalmazott nyelvészet fogalomkörére.

Kulcsszavak: **alkalmazott nyelvészet, nyelvközösségek, közösségek válsága, nyelvi jelrendszerek bizonytalansága**

THE QUESTION OF APPLIED LINGUISTICS AND THE PRESERVATION OF THE HUNGARIAN LANGUAGE AREAS IN THE CARPATHIAN BASIN

The author deals with the relationships between two seemingly different areas of problems in his presentation. A basic condition for the existence of a person with social consciousness in a psychological sense is to acquire a language, to apply it in everyday life, and to continuously adapt to the language system of his/her language community. In the absence of these we are not be able to communicate our thoughts, knowledge, intention, emotions, and wills. In the absence of linguistic communication, on the one hand, man's consciousness and personality can not be formed, and on the other hand, the given linguistic community is condemned to cease. The uncertainty within the general signal system of a particular language community leads to a crisis of society, and vice versa, the crisis of communities results in uncertainty within the general language system. The author explores this social-psychological relationship and tries to open up broader horizons to the notion of applied linguistics.

Keywords: **applied linguistics, language communities, community crises, linguistic sign systems insecurity**

Horváth Futó Hargita – Hózsa Éva
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
– Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék és
Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
horvathfuto@stcable.net
hozsaeva@eunet.rs

ARANY JÁNOS-ÓRÁK A NYELVÉSZET MÉRLEGÉN

Arany János születésének 200. évfordulója alkalmából a gyakorlótanítást végző újvidéki magyar szakos tanárjelöltek azt a feladatot kapták, hogy a tanterv keretében vagy akár attól függetlenül dolgozzanak ki és tartsanak meg legalább egy Arany János-órát az általános vagy a középiskolában. Az eltérő profilú iskolákban megvalósított óratervek a hospitálási naplókba is bekerülnek, egy sikeres pályázat pedig lehetővé teszi a legszínvonalasabb óratervek szerzőinek megjutalmazását, illetve a legjobb munkák megjelentetését. A jelenlegi dolgozat a beérkezett óratervek nyelvészeti vonatkozásaira és fordításszemléletére fókuszál. Azt vizsgálja, hogy mennyire és hogyan szűrődik be a tanárjelöltek irodalomórájára a nyelvészeti szempontú megközelítés, milyen adatbázisokat használnak, valamint hogy a hallgatók miként követik az aktuális eseményeket, például a közelmúltban megjelent Arany János-szótár ürügyén az írói szótárak diskurzusát. A tanulmány megírásához hozzájárult a tanárjelöltek körében végzett kérdőíves felmérés eredményeinek feldolgozása.

Kulcsszavak: **gyakorlótanítás, projekt, nyelvészeti szempont, helyzetkép, írói szótár, adatbázisok, kérdőíves felmérés**

JÁNOS ARANY – CLASSES ON LINGUISTICS SCALE

On the occasion of the 200th anniversary of the birth of János Arany, the teacher trainees majoring in Hungarian language at the University of Novi Sad got the task for the teaching practice to work out and have at least one János Arany class in primary or secondary school either in the framework of the curriculum or independently. The lesson plans carried out in schools with different profiles also get into the school observation diaries, and a successful application allows the authors of the highest quality lesson plans to be rewarded and the best works to be published. The present paper focuses on the linguistic aspects of the received lesson plans and their translation approach. It examines how and to what extent does the linguistic approach infiltrates into the teacher trainees' literature class, what sort of databases do they use, and how the students follow the current events, such as the discourse of literary dictionaries on the pretext of the recently published János Arany-dictionary. The processing of the results of a questionnaire survey among the teacher trainees contributed to the writing of the study.

Keywords: **teaching practice, project, linguistic aspect, general survey, authorial dictionary, data bases, questionnaire survey**

Ispánovics Csapó Julianna
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
csapo@eunet.rs

A MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM OKTATÁSÁNAK RECEPCIÓTÖRTÉNETE VAJDASÁGBAN A XX/XXI. SZÁZAD FORDULÓJÁN*

A vajdasági magyar szak(irodalmi) bibliográfia egyik fejezete a magyar nyelv és irodalom oktatására vonatkozó adatok feltárása, feldolgozása. Oktatástörténetünk fenti területének recepciója a jugoszláviai/szerbiai magyar irodalom éves bibliográfiai füzeteiben rendszeresen nyomon követhető. A napi- és hetilapokban, a folyóiratokban, évkönyvekben, tanulmány- és konferenciakötetekben elérhető bibliográfiai korpusz elemzése feltárhatja a vonatkozó szakterületek oktatástörténetét, választ adhat a kérdésre, milyen módszertani törekvések, eredmények figyelhetőek meg a vonatkozó időszakban, s nem utolsósorban, hol tartunk ma. A tanulmány összegző analízis útján rajzolja meg a tematika recepciótörténetét, jelenbeli állapotát.

Kulcsszavak: **magyar nyelv és irodalom, oktatás, Vajdaság, recepciótörténet, bibliográfia**

RECEPTION HISTORY OF HUNGARIAN LANGUAGE AND LITERATURE TEACHING IN VOJVODINA AT THE TURN OF THE XX–XXI CENTURIES

One of the chapters of the Hungarian bibliography in Vojvodina is the exploration and processing the sources of information about the Hungarian language and literature teaching. The reception of the abovementioned area of Hungarian history of teaching is systematically trackable in the volumes of the bibliography of Hungarian language and literature teaching in Yugoslavia/Serbia. Based on the bibliographic corpus analyses available in the daily and weekly newspapers, periodicals, yearbooks and conference proceedings we can find out what kind of methodological trends and results were typical at the turn of the XX–XXI centuries, and not least, where are we today. The study presents a summary analysis of the reception history and the current status of the thematics.

Keywords: **Hungarian language and literature, teaching, Vojvodina, reception history, the turn of the XX–XXI centuries**

* A tanulmány a Szerb Köztársaság Oktatás- és Tudományügyi Minisztériuma 178017. számú projektumának keretében készült.

Józó Andrea
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
guzmankek@gmail.com

NYELVI ESZKÖZÖK A MÉMEKBEN

A kutatás célja felfedni a világhálón terjedő mémek szöveges részében tetten érhető nyelvi eszközök lexikológiai, frazeológiai, stilisztikai, szemantikai és pragmatikai jellemzőit, illetőleg azok szerepét a dekódolási folyamat megvalósulásában, a mém adott képanyagának kontextusában. A kutatás elsősorban analitikus és összehasonlító módszerekre alapoz.

Kulcsszavak: **mém, szójáték, összehasonlító módszer, humor**

FIGURES OF SPEECH IN MEMES

The purpose of this research is to explore the lexical, phraseological, stylistic, semantical and pragmatic attributes of figures of speech that can be found in the textual part of memes, regarding to their roles in the fulfillment of the decoding process and related to the context of their visual part. The research is mostly based on analytical and comparative methods.

Keywords: **memes, puns, comparative method, humour**

Károly Krisztina
ELTE, BTK, Angol-Amerikai Intézet, Budapest
karoly.krisztina@btk.elte.hu

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET DISZCIPLÍNÁI A FORDÍTÁSI SZÖVEGALKOTÁS MEGISMERÉSÉNEK SZOLGÁLATÁBAN

Előadásom az alkalmazott nyelvészet hatókörébe tartozó fordítástudomány és alkalmazott szövegnyelvészet azon eredményeit tekinti át, amelyek lehetővé teszik olyan jelenségek alaposabb megismerését, amelyeket a kutatások eddig vagy megkerültek, vagy nem kellő mélységben vizsgáltak. Az előadás fókuszában a fordítási szövegalkotás jelensége áll, és olyan alapkérdések megválaszolásához nyújt elméleti és módszertani megoldásokat, mint például az, hogy egyáltalán elemezhető-e a szövegkoherencia célnyelvi (re)produkciója a fordításban, vagy hogy hogyan „viselkedik" a szövegkoherenciában jelentős szerepet játszó kohéziós, retorikai és műfaji szerkezet a fordításban. Az előadás rávilágít azokra a jövőbeli fejlődési irányokra is, amelyeket az alkalmazott nyelvészet e diszciplínái segítségével kijelölhetünk a diskurzuselemzésben, a műfajkutatásban, a célnyelvi szövegre orientált fordításelemzésben, az univerzálé-, valamint a fordítói stratégiakutatásban.

Kulcsszavak: **alkalmazott nyelvészet, fordítástudomány, alkalmazott szövegnyelvészet, fordítási szövegalkotás**

THE DISCIPLINES OF APPLIED LINGUISTICS ENABLING A DEEPER UNDERSTANDING OF TRANSLATIONAL DISCOURSE PRODUCTION: PRESENT METHODS AND FUTURE AVENUES OF DEVELOPMENT

This talk reviews particular achievements of translation studies and applied text linguistics from among the various disciplines of applied linguistics that enable a deeper understanding of certain phenomena either under- or not at all researched so far in the field. The main concern of the talk is translational discourse production. It intends to offer theoretical and methodological means to be able to answer such basic questions related to translational discourse production as for example whether it is at all possible to analyse the target language (re)production of coherence, or how the cohesive, rhetorical and generic structures of discourse "behave" in translation. The talk will also highlight future avenues of research in discourse analysis, genre analysis, target text oriented translation research and the study of translation universals and strategies which may be successfully pursued with the help of some of the current achievements of these disciplines of applied linguistics.

Keywords: **applied linguistics, translation studies, applied text linguistics, translational discourse production**

Katona Edit
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
katonae.zenta@gmail.com

A LÉLEKMETAFORÁK FORDÍTÁSI LEHETŐSÉGEINEK SZERB–MAGYAR VISZONYLATÚ ÖSSZEVETŐ VIZSGÁLATA

Test és lélek kapcsolata, a test átlényegülése, a kimondhatatlan kimondása a költészetnek és a kognitív kutatásoknak is kifogyhatatlan forrása. A dolgozat arra tesz kísérletet, hogy bemutassa a költészetben élő alapvető lélekmetaforák szerb–magyar viszonylatú fordítási lehetőségeit. Az összevetés feleletet keres arra a kérdésre, hogy a világkép milyensége, a sok tekintetben közös kognitív tapasztalat és metaforakincs, a sajátos költészeti hagyomány, az eltérő nyelvi lehetőségek, a fordítói intuíció, a kor erkölcsi fölfogása, az aktuális irodalmi kánon hogyan befolyásolja a célszövegek létrejöttét.

Kulcsszavak: **inópia, ekvivalencia, szemantika, frazeológia**

COMPARATIVE STUDY OF SERBIAN-HUNGARIAN TRANSLATION ALTERNATIVES OF METAPHORS OF SOUL

The connection of body and soul, transubstantiation of body, and pronouncing the unpronounceable are inexhaustible sources of poetry and cognitive studies. This paper has attempted to present the Serbian-Hungarian translation alternatives of fundamental metaphors of soul found in poetry. This comparative study aims to answer the question how the creation of target texts is influenced by the features of world view, the manifold common cognitive experiences and sets of metaphors, specific poetic traditions, the differing linguistic possibilities, the translator's intuition, the moral values of the period, as well as the current literary canon.

Keywords: **inopia, equivalence, semantics, phraseology**

Kiszl Péter
ELTE, BTK, Könyvtár- és Információtudományi Intézet
kiszl.peter@btk.elte.hu

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET KÖNYVTÁR- ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI PERSPEKTÍVÁI

A könyvtár- és információtudomány – többek között a terminológia és a számítógépes nyelvfeldolgozás legújabb eredményeinek felhasználása okán – mindig szoros kapcsolatban állt az alkalmazott nyelvészettel. Az előadás áttekinti a két tudományterület érintkezési pontjait, néhány emblematikus nemzetközi és hazai projektet elemez, különös tekintettel a közgyűjteményi fejlesztésekre. Részletesen kitér az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Könyvtár- és Információtudományi Intézetének oktatási programjaira és kutatási tevékenységére, így fókuszba helyezi az informatikus könyvtáros alap- és mesterképzésben (BA és MA), a könyvtárostanár osztatlan tanárképzésben, valamint a könyvtártudományi doktori (PhD) programban elért eredményeinket, illetve széles körű szakmai együttműködéssel kísért innovatív vállalkozásainkat. A prezentáció a 2017 júniusában, Magyarország legnagyobb bölcsészeti fakultásán megalapított Digitális Bölcsészeti Központ célkitűzéseinek ismertetésével zárul, rámutatva törekvéseinknek az alkalmazott nyelvészet számára is releváns aspektusaira.

Kulcsszavak: **alkalmazott nyelvészet, könyvtár- és információtudomány, közgyűjteményi fejlesztések, könyvtárosképzés, digitális bölcsészet**

THE PERSPECTIVES OF APPLIED LINGUISTICS IN LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

Library and information science has always been closely related to applied linguistics, mostly as a result of applying the novel outcomes of terminology research and computational linguistics. This paper reports on the connections between the two disciplines and analyses some emblematic national and international projects, with a special emphasis on the development of public collections. It presents the training programmes and the research projects of the Institute of Library and Information Science of the Faculty of Humanities of Eötvös Loránd University; highlights its main achievements in the BA and MA programmes training library and information scientists and teachers of library science and in the PhD Programme in Library Science; reviews its innovative initiatives launched in wide professional cooperation. The paper ends by presenting the aims of the Centre for Digital Humanities, founded in June 2017 at Hungary's largest faculty of humanities, and by demonstrating its focuses relevant from the point of view of applied linguistics.

Keywords: **applied linguistics, library and information science, development of public collections, library and information science training programmes, digital humanities**

Kolić Marko
Josip Juraj Strossmayer Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Eszék
mkoli2@gmail.com

AUDIOVIZÁLIS FORDÍTÁSI MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA EGY KISEBBSÉGI MAGAZINMŰSOR ESETÉN

2003-ban indult a Drávatáj, a horvátországi magyarok színes magazinműsora, amelyet a Szlavón Televízión sugároznak heti félórás műsoridővel. A műsorban a horvátországi magyar kisebbség mindennapjairól, az őket érintő közéleti, politikai és kulturális kérdésekről láthatunk színes riportokat. Közel két éve foglalkozom a Drávatáj műsorainak feliratozásával, és időközben számos problémával szembesültem. Horvátországban az audiovizuális fordítás területén a feliratozás a legelterjedtebb forma, kizárólag a rajzfilmeket és a gyermekműsorokat szinkronizálják. A Drávatáj esetében csak a feliratozás módszere jöhet szóba, hiszen a műsor célja az anyanyelvi tájékoztatás. Tanulmányomban szeretnék néhány konkrét példát bemutatni arról, hogy milyen problémák merülnek fel audiovizuális anyagok szöveges fordításakor. Itt olyan aspektusok mentén vizsgálódtam, mint például a beszélt és az írott nyelv közti különbségek, valamint a regionális nyelvváltozat megjelenése és annak fordítása.

Kulcsszavak: **audiovizuális fordítás, feliratozás, beszélt nyelv, regionális nyelvváltozat**

APPLICATION OF AUDIOVISUAL METHODS IN THE CASE OF A MINORITY MAGAZINE PROGRAMME

Drávatáj magazine, a television programme for Hungarian minority in Croatia, started broadcasting bi-weekly on Slavonia and Baranja TV channel in 2003. The programme shows political and cultural events related to the everyday life of Hungarian minority in Croatia. I have been dealing with the Drávatáj content translation and subtitling for approximately 2 years and during that period we have faced multitude of difficulties and problems considering my field of work. Translation of audio-visual content in Croatia is mostly done by subtitling, while dubbing and voice-over are most commonly used for animated movies and children shows. In context of Drávatáj, the subtitling is the only acceptable method, considering that the programme is made for Hungarians in their native language. The aim of this research is to point out several real-life examples of difficulties that we faced during the translation of this audio-visual content. My research focuses on certain aspects, such as the differences between spoken and written language and translating the regional dialects.

Keywords: **audio-visual translation, subtitling, spoken language, regional dialect**

Kovács Rácz Eleonóra – Halupka-Rešetar Szabina
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék – Újvidéki Egyetem, BTK, Angol Tanszék, Újvidék
kreleonora@ff.uns.ac.rs
halupka.resetar@gmail.com

MAGYAR, SZERB ÉS ANGOL NYELVI ATTITŰDÖK A VAJDASÁGBAN TÖMBBEN ÉS SZÓRVÁNYBAN ÉLŐ MAGYAR TANNYELVŰ 3. ÉS 4. OSZTÁLYOS KÖZÉPISKOLÁSOK KÖRÉBEN

A tanulmány a nagybecskereki, az újvidéki, a törökkanizsai és a zentai gimnázium 3. és 4. osztályos tanulóinak magyar, szerb és angol nyelvi attitűdjét mutatja be néhány kiválasztott aspektus szerint. A kérdőíves kutatás során mintegy 132 magyar tannyelvű 3. és 4. osztályos középiskolai tanuló nyilatkozott a következő attitűdjegyekről az említett nyelvek vonatkozásában: a megkérdezettek állást foglaltak arról, hogy szépnek, hasznosnak, nehéznek, előnyösnek tartják-e a három nyelvet, valamint arról is nyilatkoztak, hogy véleményük szerint lehet-e érvényesülni ezen nyelvek használatával, továbbá adatközlőink meglátása szerint elismerik-e más országokban a magyart, a szerbet és az angolt. A rétegzett mintavétel eredményeinek feldolgozásával bemutatjuk a vajdasági magyar tömbben és szórványban élő magyar tannyelvű középiskolások nyelvi attitűdje közötti különbségeket. A kutatás célja, hogy rámutasson a vajdasági magyar tannyelvű középiskolai tanulók magyar, szerb és angol nyelvi attitűdje közötti különbségekre, valamint szeretnénk bemutatni azokat az eltéréseket, melyek a Vajdaságban tömbben és szórványban élő magyar tannyelvű középiskolai tanulók nyelvi attitűdjében megmutatkoznak. Reményeink szerint mindez alapul szolgál majd a nyelvek középiskolai oktatásához, a funkcionális-szituatív két- és többnyelvűségre való neveléshez, a két- és többnyelvűséggel szembeni pozitív nyelvi attitűd kialakításához.

Kulcsszavak: **nyelvi attitűd, vajdasági magyar tömb és szórvány, két- és többnyelvűség, magyar, angol és szerb nyelvi oktatás**

ATTITUDES TOWARD HUNGARIAN, SERBIAN, AND ENGLISH – A RESEARCH INTO THE LANGUAGE ATTITUDES OF 3RD AND 4TH GRADE PUPILS OF GRAMMAR SCHOOLS IN VOJVODINA

The study presents part of a larger research into the Hungarian, Serbian and English language attitudes of 3rd and 4th grade pupils of grammar schools in Vojvodina. The research instrument was a questionnaire with closed ended questions. It was distributed to 132 high school students in the 3rd and 4th grades of grammar schools in which Hungarian is the language

of instruction. The participants (N=132) were asked whether they found each of the three languages nice, useful, difficult and beneficial, whether they thought these languages might help them in pursuing a career and to what extent they thought each of these languages is recognized in other countries. The analysis of the results obtained by stratified sampling shows the differences between the language attitudes of Hungarian high school pupils living in Vojvodina in a diffused and in a compact linguistic environment. The aim of the research is to highlight the differences between the Hungarian, Serbian and English language attitudes of Hungarian pupils in Vojvodina, and to show the differences that occur in these attitudes depending on the type of linguistic environment the pupils live in (diffused or compact). We hope that the results of this research and the conclusions that can be drawn from them will serve as guidelines for language teaching in grammar schools, that they will aid the development of functional-situational bi- or multilingualism in pupils and will result in their adopting positive attitudes towards bilingualism and multilingualism.

Keywords: **language attitudes, Hungarians in Vojvodina, diffuse and compct linguistic environment, bilingualism and multilingualism, Hungarian, English and Serbian language education**

Lehocki-Samardžić Anna
Josip Juraj Strossmayer Tudományegyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
alehocki@ffos.hr

A SZAKFORDÍTÁS MÓDSZERTANI KÉRDÉSEI HORVÁT–MAGYAR NYELVI ÉS KULTURÁLIS KONTEXTUSBAN

A szakfordítás oktatása sokszor a tanár felkészültségén múlik, ugyanakkor a tanterv által előírt célokat is tükrözi, ami egyben meghatározza az oktatási módszereket és a tananyag kiválasztását. A szakfordítás oktatásában a hallgatók fordítói kompetenciája is meghatározó tényezőnek bizonyul, ezért a tanárnak a félév során is módosítania kell az általa megadott ütemezéseken és az anyagok típusán, nehézségén. Külön gondot okozhat a kétnyelvű hallgatók oktatása, akik a magyar nyelvnek egy helyi, határon túli változatát beszélik anyanyelvként, s ez a változat számos – a környezetből vett – idegen szót tartalmaz. Az előadás elsősorban a fordítási folyamatot megnehezítő, a kétnyelvűség és a nyelvi interferencia okozta nehézségekre összpontosít, azok áthidalására az órán alkalmazott tanítási módszerek segítségével. Az a célom, hogy az eszéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéken tartott Szakfordítás című kurzuson gyűjtött nyelvi példákkal bemutassam azokat a tanítási módszereket és szövegválasztási technikákat, amelyekkel a szakfordítások elkészítését megnehezítő kódkeverés és nyelvi interferencia nemcsak kezelhető, hanem előnyünkre is fordítható.

Kulcsszavak: **szakfordítás, módszertan, kétnyelvűség, kódkeverés, jövevényszó**

METHODOLOGICAL QUESTIONS OF PROFESSIONAL TRANSLATION IN CROATIAN-HUNGARIAN LINGUISTIC AND CULTURAL CONTEXT

Teaching professional translation often depends on the teacher's preparedness, but it also follows the predetermined goals set by curriculum, which determines the teaching methods and narrows the choice of teaching materials. Students' translation competence is shown to be another key factor in professional translation teaching, which may motivate the professor to make occasional adjustments to the tempo and the type and difficulty of the materials during the semester. Teaching bilingual students can also lead to problems, because their native language is a form of local Hungarian dialect that is spoken abroad, which contains various foreign words coming from the surrounding area. The main focus of this presentation are the difficulties in translation caused by bilingualism and language interference, and how to overcome them with the help of teaching methods used in class. My goal is to show the teaching methods and ways of choosing the right text with the help of examples gathered during Professional Translation course taught at the Department of Hungarian Language and Literature, which may help in dealing with the code-mixing and language interference, and turning them into advantage.

Keywords: **professional translation, methodology, bilingualism, code-mixing, loanword**

Molnár Csikós László
Nyugalmazott egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
mcsikos@gmail.com

MENNYIRE ALKALMAZOTT TUDOMÁNY A NYELVÉSZET?

Vannak olyan társadalmi feladatok, amelyeket a tudománynak kell megoldania. Alkalmazott tudományról akkor beszélhetünk, ha a kutatás valamely gyakorlati tevékenység szempontjából fontos, például az orvostudomány esetében. A mostani alkalmazott tudományok helyzetét a társadalmi gyakorlat határozza meg. Az egyébként nem alkalmazott tudományok (mint pl. a nyelvtudomány) is kapnak társadalmi feladatokat, megoldásukat vagy egyedül, vagy más tudományokkal együtt végzik. A nyelvészet számára különféle alkalmazások lehetségesek: kulturális (az írás és a beszéd standardizálása), oktatási (nyelvtanítás), dokumentációs (a szó- és kifejezés-állomány számontartása), távközlési (beszédfelismerés és -szintetizálás), gyógyítási (beszédhibák javítása) stb. Az erősödő társadalmi elvárások és szükségletek miatt a nyelvészetnek mindinkább kidomborodik alkalmazott oldala, és abba az irányba halad, hogy alaptudományból idővel alkalmazott tudománnyá váljék.

Kulcsszavak: **alkalmazott tudományok, társadalmi feladatok, alaptudományok alkalmazott változatai, nyelvészeti alkalmazások**

TO WHAT EXTENT IS LINGUISTICS AN APPLIED SCIENCE?

There are some social tasks that science needs to solve. We can talk about applied science if the research is relevant to some practical activity, for example in medicine. The situation of applied sciences is determined by social practice. The otherwise not applied sciences (such as linguistics) also get social tasks, solving them either alone or with other sciences. Linguistics can have different applications: cultural (standardization of writing and speech), teaching (language teaching), documentation (word and phrase corpus counting), telecommunication (speech recognition and synthesis), healing (correcting speech defects) etc. Because of the growing social expectations and needs, linguistics is becoming more and more prominent on the side of its applications and it is turning to be an applied science in time.

Keywords: **applied sciences, social tasks, applied sciences of basic sciences, linguistic applications**

Molnár Ljubić Mónika – Kolić Marko – Stanković Nikolina
Josip Juraj Strossmayer Tudományegyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Eszék
monikam84@gmail.com
mkoli2@gmail.com
nikolinastankovic3@gmail.com

AMIKOR A FAROK CSÓVÁLJA A KUTYÁT – TRANSZKREÁCIÓS GYÖNGYSZEMEK A SZLOGENFORDÍTÁS TERÜLETÉN HORVÁT–MAGYAR VISZONYLATBAN

A transzkreáció vagy kreatív fordítás napjainkban kulcsfontosságú szerepet játszik a marketing területén. Egy vállalat nemzetközi piacra lépésekor a brandet hozzá kell igazítani az adott ország igényeihez, ami magában foglalja a szlogeneket is. Ha például a szövegben nemzeti vonatkozású tartalmak vannak, vagy az eredeti szöveg nem hangzik jól a célnyelven, akkor a fordítónak a kreatív fordítás módszerét kell alkalmaznia. Az elmúlt években Horvátország és Magyarország között egyre erősödik a gazdasági együttműködés, sok cég dönt a szomszédos országban való terjeszkedés mellett. Kutatásunkban horvátországi és magyarországi nagyvállalatok szlogenjeinek példáin keresztül szeretnénk bemutatni néhány jó és néhány rossz megoldást. A vizsgált szlogeneket két csoportra osztottuk. Egyrészt azokat a szlogeneket vizsgáltuk, amelyeknek már elkészült a célnyelvre való fordítása, a második csoportban pedig kiválasztottunk néhány – még le nem fordított – szlogent, amelyeknek megpróbáltuk elkészíteni a transzkreációs ekvivalensét. Kutatásunk célja, hogy gyakorlati példákon keresztül mutassuk be a transzkreáció jelentőségét és nehézségeit.

Kulcsszavak: **transzkreáció, szlogenek, marketing, horvát, magyar**

WHEN THE TAIL WAGS THE DOG – TRANSCREATIONAL EXAMPLES IN THE FIELD OF CROATIAN-HUNGARIAN SLOGAN ADAPTATIONS

Transcreation or creative translation nowadays plays a key role in marketing. When a company enters the international market it has to adjust its brand according to the needs of that certain country. This also involves the adaptation of slogans. If the text contains elements relying on national context or the original text does not sound good in target language, then the translator has to apply certain creative translation methods. Over the course of the last couple of years the business cooperation between Croatia and Hungary has grown stronger, and a lot of companies have decided to expand to their neighbouring countries. In our research we aim to show several good and bad decisions regarding the translation of slogans

for some big companies. The examined slogans will be divided into two groups. First group contains slogans that were already translated to the target language, while the second group contains slogans that were not previously translated, but we took it upon ourselves to create their respective transcreational equivalent. The aim of our research is to show the importance of transcreation and the difficulties that may occur during the process, using the real-life examples.

Keywords: **transcreation, slogans, marketing, Croatian, Hungarian**

N. Császi Ildikó
Maribori Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Maribor
ncsasziildiko@gmail.com

AZ ADDITÍV SZEMLÉLET ÉRVÉNYESÜLÉSE AZ ÚJABB ANYANYELVI TANKÖNYVEKBEN

A nyelvjárások megbélyegzése a nyelvjárások visszaszorulásának egyik legfontosabb tényezője. Kisebbségi körülmények között a nemzetiségi beszélők nyelvjárásával legalább két presztízsváltozat áll szemben: az idegen államnyelv és a magyar anyanyelvi sztenderd. Így a nyelvjárási beszéd stigmatizálásával a beszélők anyanyelvi komfortérzése, nyelvi otthonosságérzete sérül, anyanyelvhasználatuk eróziója fölgyorsul.

A magyar iskolai anyanyelvi nevelést hagyományosan a felcserélő szemlélet jellemzi, vagyis a sztenderd nyelvváltozattal váltja föl a vernakuláris nyelvváltozatot. Az additív szemlélet alkalmazásával a diák eredeti nyelvváltozata nem sérül, a sztenderd változat ahhoz hozzáadódik: a gyermek nyelvi repertoárja ezáltal bővül.

Előadásomban azt vizsgálom, hogy a felcserélő és additív szemlélet hogyan tükröződik az új tankönyvekben.

Kulcsszavak: **stigmatizálás, vernakuláris/sztenderd nyelvváltozat, felcserélő/hozzáadó szemlélet, új tankönyvek**

THE EMERGENCE OF THE ADDITIVE APPROACH IN THE NEWER NATIVE LANGUAGE-TEXTBOOKS

The stigmatization of dialects is one of the main reasons for their disappearance. Under minority circumstances there are at least two high prestige varieties as opposed to the dialect of native speakers. Thus the stigmatization of the dialect speech leads to a weakened sense of comfort in the use of the mother tongue, resulting in the erosion of the native dialect at a rapid pace.

Traditionally the teaching of Hungarian in the Hungarian educational system is characterized by the substractive approach, which means that the standard language variety replaces the vernacular variety. By applying the additive approach, the original dialect of the student is not damaged, the standard variety is added to it: thus the language repertoire of the child is broadened.

In my presentation I aim to analyze how the substractive and the additive approach are reflected in the new textbooks.

Keywords: **stigmatization, vernacular/standard language varieties, substractive/additive approach, new textbooks**

Nádor Orsolya
Károli Gáspár Református Egyetem, BTK, Magyar Nyelv- Irodalom- és Kultúratudományi Intézet, Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Budapest
nador.orsolya@kre.hu

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI KUTATÁSOK JELENE ÉS JÖVŐJE A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

A kutatók általában, így a nyelvészek is két nagy csoportra oszthatók: az egyikük egy szűk területet próbál a lehető legnagyobbb mélységben felderíteni a saját tudománya határain belül maradva – ők a leíró nyelvészek, a másik csoport pedig olyan kérdések iránt érdeklődik, amelyeket csak több tudomány bevonásával lehet megválaszolni. Ők az alkalmazott nyelvészek. Ők azok, akik választ keresnek arra, hogy egy nyelv anyanyelvi – idegen nyelvi – származásnyelvi – környezetnyelvi – többségi vagy kisebbségi nyelvi helyzetben hogyan működik, beteljesítheti-e a nyelvközösség vele szembeni elvárásait, és a működés zavarai milyen egyéni és közösségi, társadalmi és pszichológiai jellemzőkkel járhatnak együtt. A Kárpát-medence etnikai és nyelvi sokfélesége kiváló terepet kínál az alkalmazott nyelvészeti kutatásoknak. Ez nagyon jól nyomon követhető a kongresszusok, konferenciák tartalmából, valamint az egyesületek munkájából. Az előadás ezekre a dokumentumokra támaszkodva próbálja megrajzolni a mai alkalmazott nyelvészeti kutatások főbb csomópontjait és azokat a a területeket, amelyek a jövőben talán meghatározóak lesznek.

Kulcsszavak: **leíró és alkalmazott nyelvészet, interdiszciplinaritás, a nyelv lehetséges szerepei, Kárpát-medencei kutatási irányok**

APPLIED LINGUISTIC RESEARCHES – PRESENT AND FUTURE TENDENCIES IN THE CARPATHIAN BASIN

As the researchers in general, the linguists can be divided also into two large groups: one of them is interested only in their own science – they are the descriptive linguists, and the other group deals with various social and personal questions as well, which can be answered only interdisciplinarily. They are the applied linguists. Languages can be native, foreign, heritage and environmental ones in the majority or in the minority position. Applied linguists try to find real answers how does (or can / may) a language exist in its own language community, how does it affect the speakers' life, and what happens in the case of social, political or psychical problems. The applied linguists try to give answers to these questions. The Carpathian basin is a multi-ethnical and multilingual region, that is why the applied linguistic researches have a very important role here. The aim of the presentation is to show the main functions of the Hungarian applied linguistic researches today and in the future.

Keywords: **descriptive and applied linguists, interdisciplinarity, possible language roles in a society, researches is the Carpathian basin**

Pápista Zsolt
Újvidéki Egyetem, BTK, Német Tanszék, Újvidék
zolt.papista@ff.uns.ac.rs

A NÉMET VISSZAHATÓ SZERKEZETEK A FOGALMI INTEGRÁCIÓ FÉNYÉBEN

A visszaható szerkezetek (ném. *reflexive Konstruktionen*) fogalma alatt a német morfológiában olyan szerkezeteket értünk, amelyek keretében a visszaható névmás egy – az alannyal referenciálisan azonos – tárgy funkcióját tölti be. Az e szerkezetekben használatos visszaható igéket azonban az jellemzi, hogy nem visszaható alakban is alkalmazhatóak, és ilyen esetben a visszaható névmás helyett megjelenik egy valódi, az alannyal referenciálisan nem azonos tárgy. A jelen dolgozat a német visszaható szerkezeteket a fogalmi integráció (blending) elmélete alapján kognitív nyelvtani vizsgálatnak veti alá. Fauconnier és Turner (1996) rámutattak arra, hogy az angol és a francia nyelvben a mozgás előidézését kifejező szerkezetek (*caused motion construction*) a fogalmi integráció mechanizmusát veszik alapul. A német visszaható szerkezetek ehhez hasonló, azonban az ágens és a páciens azonosságából eredően összetettebb integrációs folyamatnak felelnek meg.

Kulcsszavak: **visszaható szerkezetek, fogalmi integráció, blend**

GERMAN REFLEXIVE CONSTRUCTIONS IN THE LIGHT OF CONCEPTUAL BLENDING

In German morphology, reflexive constructions (Germ. *reflexive Konstruktionen*) denote constructions with a reflexive pronoun that is referentially identical with the subject and functions as the object in the sentence. Reflexive verbs used in such constructions are characterized by their ability to be used in non-reflexive form as well, in which case they control a true direct object, which is referentially not identical with the subject, instead of the reflexive pronoun. This paper aims to analyze such German reflexive constructions from a cognitive grammar approach, utilizing the theory of conceptual integration (blending). Fauconnier and Turner (1996) have demonstrated that English and French caused motion constructions are based on the mechanisms of conceptual blending. German reflexive constructions correspond to a similar blending process, albeit a more complex one due to the sameness of the agent and the patient.

Keywords: **reflexive constructions, conceptual integration, blending**

Pásztor-Kicsi Mária
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
manyi@ff.uns.ac.rs

AZ EGYETEMI FELVÉTELI TESZTEK FORDÍTÁSÁNAK DILEMMÁI

A felvételi vizsga kötelező eljárás a szerbiai felsőoktatási rendszerben minden jelölt számára, aki valamely egyetemi kar vagy egyéb felsőoktatási intézmény által meghirdetett tanulmányi programra szeretne iratkozni. Egyelőre minden intézmény önállóan szervezi meg a felvételiztetést, saját szabályzatával és igényeivel összhangban. A felvételi vizsga általában írásbeli, de esetenként szóbeli részből is áll. A törvény értelmében a vizsgáztatás államnyelven, azaz szerbül folyik, Vajdaságban azonban, alkotmányos joguknak köszönhetően, a kisebbségi jelölteknek olykor lehetőségük nyílik anyanyelvükön felvételizni, amennyiben az adott intézmény biztosítani tud megfelelő akadémiai fokozattal és nyelvi kompetenciával rendelkező vizsgáztatókat, és természetesen, a felvételi tesztek hiteles szakfordítását is módjában áll előállítani.

A beszámoló a felsőoktatási felvételi tesztek fordítási gondjait igyekszik feltárni, például annak a veszélyét, hogy a jelöltek a középiskolai tankönyvek fordításában, illetve a felvételi tesztek fordításában jelentkező szakterminológia közötti eltérésekből fakadó kognitív disszonancia folytán félreértelmezik a feladványokat, illetőleg azokat a problémákat, amelyek a forrás- és célnyelv (esetünkben a szerb és a magyar) között fennálló tipológiai eltérésekből adódnak.

Kulcsszavak: **felvételi tesztek fordítása, kognitív disszonancia, tipológiai különbségek, szerb nyelv, magyar nyelv**

ISSUES OF TRANSLATING ENTRANCE EXAM TESTS IN HIGHER EDUCATION

Entrance examination is an obligatory proceeding in the system of higher education of Serbia for all the candidates who aspire to attend a certain kind of study program organized at a faculty or other institution of higher education. For the time being, each institution organises exams in accordance with it's own needs and regulations. The entrance examination in principle consists of a written, and sometimes of an oral part, too. Generally they are organised in the official language of the state, i. e. Serbian. However, minorities in Vojvodina, according to their constitutional wrights, sometimes have an opportunity to take the entrance exams in their mother tongue, when the exact institution can provide examiners with an academic degree and proper knowledge of the required language, and of course, a trustworthy, special translation of the entrance exam tests.

The presentation tries to explore the issues of translating entrance exam tests, such as the risk of not being comprehended by candidates, because of the potential cognitive dissonance between the terminology used in the translations of secondary school textbooks and in the translations of the entrance exam tests, or the issues caused by the typological differences existing between the source language and target language (in our case between the Serbian and Hungarian).

Keywords: **translation of entrance exam tests, cognitive dissonance, typological differences, Serbian language, Hungarian language**

Rajsli Ilona
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
rajsli@ff.uns.ac.rs

SZÓLÁSHASONLATOK A VAJDASÁGI FRAZÉMAKORPUSZBAN

A vajdasági magyar frazémakorpusz jelentős részét teszik ki a szóláshasonlatok (komparatív frazémák). A Penavin-hagyaték szóláscédula-anyagában ez a típus igen heterogén csoportot képez. Külön típusként – s egyben a legjelentősebb számú csoportként – különböztethetjük meg a hagyományos értelemben vett szóláshasonlatokat, amelyek gyakran nem idiomatikusak, puszta hasonlítást tartalmaznak. A második (szintén nagyszámú) szóláshasonlat-csoport tagjai valamilyen lokális jellegű eseményhez kapcsolódnak, illetve történetet, anekdotát idéznek fel. Esetükben a szóláshasználó csak az állandósult forma alkalmazási körét ismeri, maga a konkrét történet gyakran már homályba vész. A korpuszban kisebb számban van jelen a szóláshasonlatok két újabb keletű típusa: a humoros túlzást (esetleg iróniát) kifejező változat, melynek esetében a főmondat sohasem idiomatikus, szerkezete pedig az *olyan/akkora/annyira (...), hogy* sémát mutatja, valamint a kifejezetten ironizáló szándékú, antonimaviszonyt kifejező frazémák (frazeológiai antonimák) csoportja. Ez utóbbi típusú frazémáknak csak egy kis része tartozik a szóláshasonlatok formai rendszerébe. Dolgozatunkban a vajdasági szóláshasonlatok tipológiai, szerkezeti, szemantikai és nyelvi-nyelvjárási vizsgálatát végezzük el.

Kulcsszavak: **vajdasági frazémakorpusz, Penavin-hagyaték, szóláshasonlat**

COMPARATIVE PHRASES IN THE VOJVODINIAN PHRASEME CORPUS

A significant part of the phraseme corpus of Vojvodina is made up of comparative phrases. In the phraseme-card collection of the Penavin-heritage this type makes a quite heterogeneous group. Comparative phrases in the traditional sense of the word are the most numerous and they make a separate type, which are often not idiomatic, they simply include comparison. The second group of comparative phrases (also a numerous one) relate to some kind of a local event or they refer to a story or anecdote. In the case of the latter, the phrase-user knows only the usage of the phrase itself, while the story behind it is often forgotten or obscure. Two more recent types of comparative phrasemes form two smaller groups: phrases showing humorous overstatement (maybe irony), where the main clause is never idiomatic, and its structure follows the pattern *so/so big/so much (...), that*, and those that intend explicitly to show irony by antonymic relations in phrasemes (phraseological antonyms). In the case of the latter group just a small number of phrasemes belong to the system of comparative phrasemes considering their form. In our study we analyze comparative phrasemes of Vojvodina according to their typological, structural, semantic and linguistic-dialectal characteristics.

Keywords: **Vojvodinian phraseme corpus, Penavin-heritage, comparative phraseme**

Samu János – Beke Ottó
Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
dnsamu@gmail.com
bekeotto1@gmail.com

NYELVISÉG ÉS ÚJMÉDIA

Dolgozatunkban a nyelviség, nyelvfogalom határainak kiterjedését, lehetséges változásait, diszkurzív töréseit vizsgáljuk az újmédia filozófiájának és gyakorlatának hatására. A multi- és intermediálisan hibridizált kódokban megjelenő nyelvi szekvenciák értelemképző potenciáljának módosulása átrajzolja a nyelvről alkotott elképzeléseink térképét, újradefiniálja a jelentés helyét és működését. Az újmediális környezet diskurzusainak jellemző problémái, a test és eltestetlenedés, a referencia krízise, a reprezentáció kritikájaként értelmezett szimuláció, a Mark B. N. Hansen-i „keret", a virtuális valóság (nyelv) filozófiai implikációi a nyelv alapfogalmát sem hagyják érintetlenül.

Munkánk alaptézise, hogy ennek az alapfogalomnak szemünk előtt zajló módosulása egyszerre tudósít a(z alkalmazott) nyelvészet jelenéről és jövőjéről is.

Kulcsszavak: **nyelviség, újmédia, test, szimuláció, hallucináció**

LINGUISTICS AND NEW MEDIA

The paper examines the extent, possible changes and discursive breaks of the linguistic as such and its boundaries as a result of the new media philosophy and practice. The modification of the sense-forming potential of language sequences in multi- and intermediate hybridized codes redraws the map of our conceptions of language, redefines the location and functioning of meaning. The typical problems of the discourses of the new media environment, body and disembodiment, the crisis of the reference, simulation vs. representation, the "frame" of Mark B.N. Hansen, and the philosophical implications of virtual reality do not leave the basic meaning of the notion of language untouched.

The thesis of our work is that the change of this basic concept happening before our eyes reveals both the present and the future of (applied) linguistics.

Keywords: **language, new media, body, simulation, hallucination**

Szécsényi Krisztina
Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskola és Kollégium, Dabas, az ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskolájának hallgatója, Budapest
krisztinaszecsenyi89@gmail.com

MAGYARORSZÁGI KÖZÉPISKOLÁSOK NYELVJÁRÁSI RANGSORA

A magyar nyelv többközpontúsága még ma is vitatott. Az 1990-es évekig nem képezték kutatás tárgyát a határon túli nyelvváltozatok, így megítélésükről is kevesebbet tudunk. A kisebbségben élő nyelvjárási beszélőknek az anyanyelvjárásuk irányában kialakított pozitív attitűdje kétségtelenül fontos, de emellett nyelvjárási megítélésüket befolyásolja az anyaországi beszélők véleménye is.

A tanulmány célja, hogy a rokon-, illetve ellenszenv és a nyelvhasználat szociálpszichológiai összefüggésében bemutassa az anyaországi beszélők véleményét az anyaországon kívül használatos bácskai nyelvjárásról. A kutatás során száz, Dabason tanuló középiskolás tanuló véleményét kérdeztük meg három nyelvjárási beszélőről, melyből egy anyaországi, kettő határon túli nyelvjárást beszélt. Azt is vizsgáltuk, hogy az adatközlők neme, életkora, lakóhelye, valamint szülei iskolai végzettsége befolyásolja-e a dialektusokkal szemben kialakult attitűdöt.

Kulcsszavak: **nyelvi attitűd, nyelvjárás, határon túli nyelvváltozat, rokonszenv, ellenszenv**

DIALECT RANKING OF HUNGARIAN HIGH SCHOOL STUDENTS

The policentrism of the Hungarian language is still debated today. Until the 1990s, cross-border language variants were not studied, thus we know less about their judgment as well. The attitudes of minority dialect speakers to their mother tongue dialect are undoubtedly important, but additionally, the judgment of their dialect is also influenced by the opinion of mother tongue speakers.

The purpose of the study is to present the opinions of native speakers about the dialect of 'Bácska' used outside the mother country in the social psychological context of sympathy, antipathy and language use. During the research, we asked one hundred high school students learning in Dabas about three dialect speakers, from which one spoke a dialect of the motherland and two spoke cross-border dialects. We also investigated whether the gender, age, place of residence and parents' educational qualifications influence their attitude towards dialects.

Keywords: **language attitude, dialect, cross-border language variant, sympathy, antipathy**

Szoták Szilvia
Magyar Nyelvstratégiai Intézet, Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózat, Budapest
szotaksz@t-online.hu

A NYELVITÁJKÉP-KUTATÁS MINT AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET EGYIK LEGÚJABB TERÜLETE

A nyelvitájkép-kutatás a ’90-es évektől kezdődően egyre nagyobb érdeklődést váltott ki a szociolingvisztikában. A nyelvi tájkép definícióját a Landry – Bourhis szerzőpárostól szokták idézni a leggyakrabban (Landry – Bourhis 1997: 25), ők használták ugyanis a kifejezést először a köztéren megjelenő feliratokra (kereskedelmi táblák, feliratok, helységnévtáblák, utcatáblák stb.). A táblák nyelve különösen azokon a területeken keltette fel a kutatók érdeklődését, ahol nyelvi konfliktusok vannak. Az elmúlt két évtizedben a nyelvitájkép-kutatás felgyorsult, témájában kiszélesedett. Újabban vizsgálat tárgyává vált a sétálóutcák, az oktatási intézmények, templomok, metróaluljárók nyelvi tájképeinek, a temetők sírfeliratainak vizsgálata, de hasonlóképpen a nyelvi tájképhez kötődő kutatási téma lehet az is, hogy például a kisebbségi nyelvek milyen mennyiségben vannak jelen az adott államok által fenntartott médiában vagy az interneten. Előadásomban a nyelvitájkép-kutatás fejlődését, módszertani változásait mutatom, kitekintéssel a Kárpát-medencei terepmunkákra.

Kulcsszavak: **nyelvitájkép-kutatás, többnyelvűség, kisebbség, városi nyelvi tájkép, iskolai nyelvi tájkép**

LINGUISTIC LANDSCAPE RESEARCH, AS ONE OF THE NEWEST RESEARCH FIELD OF THE APPLIED LINGUISTIC

The linguistic landscape research from the ‘90s has raised an increasing interest in sociolinguistics. The Landry – Bourhis’ definition of linguistic landscapes is the most often cited one (Landry – Bourhis 1997: 25), as they used this term for the first time on the signs in public places (commercial signs, inscriptions, municipality names, street signs, etc.). The language of the signs, in particular, has raised the interest of researchers in situations where linguistic conflicts exist. Over the past two decades, the linguistic landscape research has accelerated and has widened in its topic. Recent studies have examined the linguistic landscape of pedestrian streets, educational institutions, churches, underground passageways and cemeteries. Research topic may also be the quantity of minority languages used in the state-media or on the Internet. In my lecture, I show the development and methodological changes of linguistic landscape research, with a look at the field work in the Carpathian Basin.

Keywords: **linguistic landscape research, minority, schoolscape, cityscape, multilingualism**

Szűts Zoltán – Törteli Telek Márta
Zsigmond Király Egyetem, Kommunikáció- és Művelődéstudományi Tanszék, Budapest –
Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola, Martonos
szutszoltan@gmail.com
ttmarta76@gmail.com

NORMA ÉS SZABADSÁG A NETNYELV TALAJÁN

A tanulmány arra fókuszál, hogyan alakul az írott nyelvi norma presztízse az internetes kommunikációban, hogy ez a nyelvi szubkultúra hogyan hat a nyelvhasználat, s azon keresztül a nyelv alakulására, fejlődésére. Az internetes nyelvre alapvetően jellemző a „nyelvi ökonómia", amely egyfajta írásbeli szleng kialakulását eredményezi. A szerzők rávilágítanak, hogy ennek milyen formáival találkozhatunk az internetes kommunikáció során. Választ kaphatunk arra a kérdésre, miben nyilvánul meg az „egyénieskedő" internetes helyesírás. Az írott szöveg paralingvisztikai hiányosságaiból fakadóan a metanyelv, a mimika hiányában a mondandónk érzelmi részét mosolyszimbólumok segítségével fejezzük ki. Egyre inkább annak lehetünk tanúi, hogy az e-mail- és a chatszövegekben az íráskép és az írásmód a beszélt nyelvi megnyilatkozások fonetikai megjelenését próbálják meg ábrázolni. A netnyelv képiessé válása, melynek megvannak a maga jelentéstani és nyelvtani ismérvei, szemmel látható. Egy sajátos metaforikus nyelv van születőben. Korunk írásbeliségét a szöveg megszokott képének és világának a megszűnése és végső soron egy új, univerzális nyelv megszületése jellemzi. Már csak az a kérdés, hogy az új nyelvi normák követése során vajon alkotó módon ki lehet-e használni a digitális kommunikáció nyújtotta lehetőségeket a nyelvi vitalitás, nyelvi sokszínűség, kreatív nyelvhasználat terén, vagy a netnyelv negatív módon hat a nyelv fejlődésére, és valóban értékveszteséggel jár.

Kulcsszavak: **netnyelv, nyelvi norma, szabadság, kreativitás, „nyelvi ökonómia", metaforikus nyelv, univerzális nyelv**

NORMS AND FREEDOM ON THE NET LANGUAGE

In this paper, authors focus on the issue of written language in internet communication. They examine how this new linguistic subculture influences the use of language, and through it, the development of language. The language of the Internet essentially follows the logic of „linguistic economy", which results in the formation of a special written slang. The authors emphasize the forms of communication one may encounter in the Internet. Reading the paper one can get the answer to the question of how „spontaneous" internet spelling is manifested. As a result of the deficiencies of the written text online, in the absence of the traditional meta-language and mimics, the emotional part of our discourse is expressed by smileys and emojis. More and more, we can witness that the texts of emails and chats try to depict the phonetic appearance of the spoken

language. The appearance of the net language, which has its own meaning and grammatical features, is visible. A new kind of metaphorical language is born. The literacy of our age is characterized by the disappearance of the usual appearance of the text and ultimately the birth of a new, universal language. It is a question whether linguistic vitality, linguistic diversity, and creative language use can be applied in a creative manner in following the new language norms, or that net language has a negative impact on language development and causes a loss of values.

Keywords: **net language, language norm, freedom, creativity, linguistic economy, metaphorical language, universal language**

Tódor Erika-Mária
Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék, Csíkszereda
todor.erika.m@gmail.com

KI IS VAGYOK ÉN? A NYELVI VISELKEDÉSRŐL ÉS ÉNKÉPRŐL

Előadásomban egy 2016–2017-ben végzett empirikus kutatás (melynek címe: *Nyelvhasználat, nyelvi attitűdök és nyelvi tájkép az iskolában*) adataira alapozva arra próbálok választ keresni, hogy az erdélyi magyar tannyelvű iskolákban szocializálódó diákok hogyan határozzák meg nyelvi énképüket, nyelvi magatartásukat. Az elemzésben az alábbi szempontokat szeretném követni: a nyelvi énkép meghatározásának szempontjai, nyelvhasználati szokások az iskolában, nyelvhasználati szokások a hétköznapokban, nyelvhasználati élmények és ezek hatása a nyelvi magatartásra.

A következtetések megfogalmazásában fókuszcsoportos beszélgetések és kérdőíves adatfelvétellel gyűjtött információkra fogok alapozni. Meggyőződésem, hogy hasonló reflektív beszélgetésekre alapuló adatgyűjtések egyrészt átfogó képet nyújtanak a kisebbségben élők nyelvi szocializációjának introspektív jellegéről, másrészt hozzájárulnak a tudatos nyelvi viselkedés neveléséhez.

Kulcsszavak: **kétnyelvűség, nyelvi énkép, nyelvhasználati szokások, nyelvi magatartás**

WHO AM I? ABOUT LINGUISTIC BEHAVIOUR AND SELF IMAGE

My presentation on a recent empirical research (Language use, language attitudes and language landscape in schools) aims to find answers to how pupils in Hungarian schools in Transylvania identify themselves in a linguistic context, what kind of language behaviour they have. The main aspects are the following: points of view on self-identification via language, language use in school, in everyday life, language use experience and their effects on language use.

My results are mainly based on focus group research and surveys. I hold the opinion that research based on reflective analysis involving the subjects of the study give an insight in their inner representation of linguistic socialisation and, on the other hand, on their conscious language behaviour.

Keywords: **Bilingualism, self- image, language using, language behavior**

Tolnai Varga Piroska
Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium, Szabadka
tolnai@eunet.rs

DISKURZUSSZERVEZŐ ELEMEK A DIÁKESSZÉKBEN

Bár az írás jelentőségét az (anya)nyelvi kompetencia fejlesztésében senki sem vitatja, a fogalmazástanítás meglehetősen elhanyagolt területe az oktatásnak. Ahogyan az idegennyelvi vizsgák szövegalkotási részére való felkészítés során megtanítják a diákokat bizonyos nyelvi elemek, fordulatok tudatos alkalmazására, így az anyanyelvi nevelésben is fontos lenne az írásfolyamat jellegének tudatosítása a metakogníció fejlesztésével. Előadásomban azt vizsgálom, milyen diskurzusjelölők és diskurzusdeixisek fordulnak elő a gimnazisták szövegalkotási feladataiban – elsősorban az érettségi esszékben. Kutatásom célja bizonyítani, milyen fontos lenne, hogy a metapragmatikai tudatosság jelölői nagyobb hangsúlyt kapjanak a szövegalkotás tanításában, ezáltal növelve a szövegalkotó tudatosságát, a szöveg meggyőző erejét.

Kulcsszavak: **fogalmazástanítás, diskurzusszervező elemek, metapramatikai tudatosság**

DISCOURSE ORGANIZING ELEMENTS IN STUDENT ESSAYS

Although the significance of writing is not disputed in the mother tongue or language development, teaching composition is still a rather neglected area of education. As in preparing for the textual part of the foreign language exams, students are taught to use certain linguistic elements and turns, awareness of the writing process by developing metacognition should be in important part of mother tongue education. This presentation examines the types of discourse markers and discourse descriptors that occur in the writing tasks of secondary grammar school students, primarily in their graduation essays. The purpose of my research is to demonstrate how important it would be to put more emphasis in teaching on metapragmatic consciousness markers in the process of text production, thus increasing the creator's awareness and the convincing power of the text.

Keywords: **teaching of writing, discourse organizing elements, metapramatic awareness**

Tóth Tímea
Újvidéki Egyetem, BTK, Nyelv- és Irodalomtudományi Doktori Iskola, Újvidék
timeatot90@gmail.com

AZ OBJEKTUM SZEMANTIKAI VIZSGÁLATA NÉHÁNY EFT (EMOTIONAL FREEDOM TECHNIQUE) SZÖVEGBEN

Az EFT egy érzelmek felszabadítására szolgáló technika, melynek során az akupunktúrás pontokat kopogtatjuk és pozitív megerősítéseket mondunk. Ez a szakértők által gondosan összeállított beszéd, amely az egyén régi és káros meggyőződéseire hat és ezáltal változtatja meg. Az objektum mint nyelvtani fogalom kulcsszerepet játszik ezekben a szövegekben, mivel a szubjektum káros és hasznos hite ezáltal jut kifejezésre. A korpuszt azok az EFT-szövegek alkotják, amelyek a pénz bevonzására szolgálnak. A dolgozat három tematikai egység elemzéséből épül fel; ezek a következők: a pénzről alkotott hiedelmek felismerése, a régi hit megváltoztatása, valamint az új elvek elfogadása. Tekintettel arra, hogy ezek a szövegek azzal a céllal jöttek létre, hogy befolyásolják az egyén gondolkodásmódját, a dolgozat célja, hogy bemutassa, mely szemantikai kategóriákban jelenik meg leggyakrabban az objektum, és melyek azok a kiegészítő elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az EFT-szövegek még inkább hatásosabbak legyenek.

Kulcsszavak: **EFT, objektum, szemantika, pszicholingvisztika**

THE SEMANTIC ANALYSIS OF OBJECTS IN EFT (EMOTIONAL FREEDOM TECHNIQUE) TEXTS WITH THE THEME OF MONEY ATTRACTION

EFT is a group of techniques used for emotional liberation, which consist of gently pushing of acupressure points on the body and the recitation of text. This repetition of words by an individual is carefully put together by experts, as it helps in the healing process of changing one's unhealthy beliefs. A key focus in such sentences is given to the object, as grammatically, it denotes both the good and bad beliefs of the individual. The material used for this paper are EFT texts with the topic of money attraction. Within their scope, the analysis was conducted with the use of examples from three thematic units: the acceptance of the old view of money, the change of old beliefs and the acquisition of new and useful beliefs. Taking into consideration that these texts were created in order to have an effect on the consciousness of individuals, the main goal of this paper is to point out which are the most frequent semantic categories of the object, and which complements are needed to make EFT texts even more effective.

Keywords: **EFT, object, semantic analysis, psycholinguistics**

Tüskei Vilma
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
vilma.tiskei@ff.uns.ac.rs

A MAGYAR MINT IDEGEN NYELV (MID) AZ ÚJVIDÉKI BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KARON

Az újvidéki Bölcsészettudományi Karon oktatott Magyar mint idegen nyelv (MID) a délszláv nyelvek és a magyar nyelv hasonlóságaira (transzfer) épít. A dolgozatban a kezdő (A1 szintű) kurzus felépítését és módszertani feldolgozását mutatom be. A tanulók azokat a nyelvtani jelenségeket sajátítják el, amelyek megjelennek a három nagy tematikus egységben (ismerkedés, vásárlás, baráti beszélgetés). A legfontosabbak: a magánhangzó-harmónia, a hat helyviszonyt jelölő rag (-ban/-ben, -ba/-be, -ból/-ből, -n/-on/-en/-ön, -ra/-re, -ról/-ről), a birtokjelek, az alanyi ragozás jelen időben (az ikes igékkel együtt) és a tárgyrag. A nyelvtant fokozatosan vezetem be, induktív vagy deduktív módszerrel, a kommunikációs szituációhoz kötve. A nyelvelsajátítás a megértés / alkalmazás / automatizáció fázisait követi. A szókincs és a nyelvtan rögzítését a gyakori ismétlések, a játékos feladatok és az IKT-s eszközök használata segíti. A grammatika kommunikatív célt szolgáló bemutatásával és a fokozatosság elvével növelhető a nyelvtanulás motivációja és eredményessége.

Kulcsszavak: **magyar mint idegen nyelv, módszertan, nyelvtan, kommunikációs szituációk**

HUNGARIAN AS A FOREIGN LANGUAGE AT THE FACULTY OF PHILOSOPHY IN NOVI SAD

Teaching of Hungarian as a foreign language at the Faculty of Philosophy in Novi Sad is built on the similarities (transfer) of the South Slavic languages and the Hungarian language. This study presents the structure and methodology of the starter level (A1). Students learn the grammatical phenomena that appear in the three major thematic units (learning, shopping, and conversation). The most important are vowel harmony, six suffixes referring to the destination of movement (place adverbials) (-ban/-ben, *-ba/-be, -ból/-ből, -n/-on/-en/-ön, -ra/-re, -ról/-ről*), possessive suffixes, present tense indefinite conjugation, and object suffix. Grammar is being introduced gradually with inductive or deductive methods tied to communication situations. Language acquisition follows the phases of comprehension / application / automation. Vocabulary and grammar are supported by frequent repetitions, playful activities and the use of ICT tools. Motivation and the effectiveness of language learning can be increased by presenting grammar for communicative purposes and the principle of gradualness.

Keywords: **Hungarian as a foreign language, teaching methodology, grammar, communication situations**

Urkom Aleksander
ELTE BTK, Szláv Filológiai Tanszék, Budapest
urkom.aleksander@gmail.com

A 21. SZÁZAD LEXIKOGRÁFIAI KIHÍVÁSAI. STRUKTÚRAELEMZÉS A KÉSZÜLŐ MAGYAR–SZERB NAGYSZÓTÁR SZÓCIKK-ÁLLOMÁNYÁBAN

Az idén az Eötvös Loránd Tudományegyetem Szláv Filológiai Tanszékén elkezdődött az Akadémiai Kiadóval közösen tervezett magyar–szerb nagyszótár készítése. Egy nagy szakmai tapasztalatú és hátterű kiadó segítségével magasabb szintre emelkedett a magyar–szerb lexikográfia, elsősorban a 21. századra tervezett és a legújabb technológiai vívmányoknak mindenben eleget tevő munkamódszer révén. A dolgozatban a kezdeti tervezési szakaszt kívánom a szakmai közönség elé tárni, illetve a tervezés során megfogalmazott szakmai kérdéseket és az azokra talált megoldásokat, válaszokat bemutatni.

Kulcsszavak: **magyar–szerb lexikográfia, szótár, szótártervezés**

LEXICOGRAPHIC CHALLENGES OF THE 21ST CENTURY. STRUCTURE ANALYSIS OF THE PLANNED HUNGARIAN-SERBIAN LARGE DICTIONARY'S CORPORA

This year, the Department of Slavonic Studies at Eötvös Loránd University and the Hungarian publishing house Akadémiai Kiadó have started the preparation of the jointly planned Hungarian-Serbian large dictionary. With the help of a highly professional publisher, Hungarian-Serbian lexicography has grown to a higher level, primarily due to the 21st century work method that fulfils all the latest technological achievements. In this paper I intend to introduce the initial design phase to the professional audience and to present the technical questions formulated during the planning as well as the solutions and answers to them.

Keywords: **Hungarian-Serbian lexicography, dictionary, designing dictionary**

Utasi Csilla
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék
csilla.utasi@gmail.com

A TOLDI ESTÉJÉNEK SZERB FORDÍTÁSA

Jovan Jovanović Zmaj 1858-ban jelentette meg a *Toldi* első részének szerb fordítását. A Matica srpska folyóirata, a *Letopis* a fordításkötetet az év legjelentősebb szerb publikációjaként ismertette, megállapítva, hogy a szerb *Toldi* nem fordításnak, hanem „második eredetinek" tűnik, lapjain akárha Arany János szólalna meg szerbül. A trilógia másodikként elkészült darabjának, az 1854-ben megjelent *Toldi estéjé*nek fordítását Zmaj hamarosan tervbe vette, ám a mű csupán 1870-ben jelent meg szerbül. A dolgozat egyfelől az eredeti mű és a fordítás összevetésére vállalkozik a kulturális fordítástudomány szempontrendszerének bevonásával, másfelől pedig a célnyelvi szöveg fogadtatását vázolja a kiegyezés utáni szerb kultúrában.

Kulcsszavak: **Arany János, *Toldi,* Jovan Jovanović Zmaj, szerb fordítás, kulturális fordítástudomány**

SERBIAN TRANSLATION OF TOLDI'S EVENING

Jovan Jovanović Zmaj released the Serbian translation of Toldi's first part in 1858.The journal of Matica srpska, *Letopis*, outlined the book of translation as the most considerable Serbian publication of the year, noting that the Serbian version of *Toldi* appears not as a translation, but the "second original", as though János Arany would give forth to his sound on the sheets in Serbian. Zmaj soon planned the translation of the second part of the trilogy, *Toldi's evening*, published in 1854, though the work appeared in Serbian in 1870 only. The paper, on the one hand, undertakes the comparison of the original work and the translation, with the help of the criteria of cultural translation studies, on the other hand outlines the reception of the translation in the Serbian culture after the Austro-Hungarian Compromise of 1867.

Keywords: **János Arany, *Toldi,* Jovan Jovanović Zmaj, Serbian translation, cultural translation science**

Vukov Raffai Éva
Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
eva.vraffai@gmail.com

ROKON ILONKA ÉS A MÁSODLAGOS NYELVI REPERTOÁR

Előadásomban egy közösségi médiaprodukció nyelvi vonatkozásait vizsgálom. A performansz jelleget öltő sorozatban a közösségi részvétel markáns elemként van jelen. Egy-egy szituáció felidézése közös nyelvi repertoár (re)produkcióját váltja ki. A *Rokon Ilonka* olyan közösségi alkotás, amely a jellemző verbális-kommunikációs csomópontok reprodukálását, és az ehhez rendelt nyelvi repertoár szimulálását idézi elő. Munkámban azt vizsgálom, hogy milyen szerepe lehet a vizsgált nyelvi anyagnak egy közösség nyelvi repertoárjának vizsgálatában.

Kulcsszavak: **nyelvi repertoár, nyelvi attitűd, metanyelvi funkció**

"ROKON ILONKA" AND THE QUESTION OF SECONDARY LINGUISTIC REPERTOIRE

This presentation analyzes the linguistic aspects of a social media production. Social participation is present as a strong feature in the performance-like series. Recalling a situation brings about the (re-)production of mutual linguistic repertoire. "*Rokon Ilonka*" is a social construction which provokes the typical verbal-communicational intersections and simulation of the linguistic repertoire attached to them. The present research aims to address what role the linguistic material under analysis might have in the analysis of a community's linguistic repertoire.

Keywords: **Linguistic repertoire, language attitude, metalinguistic function**

Žagar Szentesi Orsolya – Kristina Katalinić
Zágrábi Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hungarológia Tanszék, Zágráb
ozagar@ffzg.hr
kristina.katalinic@gmail.com

ADALÉKOK AZ IGEKÖTŐHASZNÁLATI HIBÁK KÉRDÉSKÖRÉHEZ – HALADÓ MID-TANULÓK VONATKOZÁSÁBAN

Előadásunk tágabb témája a magyar mint idegen nyelv oktatásában kritikusnak számító igekötőhasználat elsajátítása – ezen belül a haladó szinten, többéves tanulási folyamat ellenére is tipikusnak számító hibatípusok rendszerezése és összevetése. Tervezett munkánkban egy haladó szintű tanulói szövegkorpuszon végzett célzott hibaelemzés útján röviden számba vesszük az igekötők elválásából fakadó, „klasszikusnak" számító hibák típusait és jellegzetes mondatkontextusait, ugyanakkor megkülönböztetett figyelmet szentelünk azoknak a tévesztési típusoknak / pontatlanságoknak, amelyek a magyar nyelv igekötős szerkezeteinek kimagasló szemantikai komplexitásából fakadnak. Ez utóbbiak egyik jellegzetes esetében a MID-tanuló nehézsége abból fakad, hogy bizonyos igekötős szerkezetek egyfajta másodlagos állítást (rejtett információtöbbletet) sűrítenek magukba (*hazahív* (*vkit)* = 'hív valakit' + 'valaki hazajön', átkiabál (vhová) = 'kiabál' + 'áthallatszik a hangja', *visszazár (vmit)* = 'bezár valamit' + 'valami nyitva volt', stb.), melyek szemantikai szerkezete a MID-tanuló számára nem egyértelműen transzparens, így értelmezési (fordítási) hibák forrása lehet.

Kulcsszavak: **igekötők, idegennyelv-elsajátítás, magyar mint idegen nyelv**

ADDITIONS TO THE ISSUE OF MISTAKES RELATED TO VERBAL PREFIXES AMONG ADVANCED LEARNERS OF HUNGARIAN AS A FOREIGN LANGUAGE

The proceeding focuses the typical difficulties in the acquisition of usage of verbal prefixes which is one of the most critical part of the grammar of Hungarian as foreign language (HFL), even after several years of learning. We aim to survey the topic in the context of a learner's corpus-based research (with special regard to language production of intermediate students of HFL). During an analysis of mistakes - conducted on the corpus – we are going to survey the typical mistakes related to the verbal prefixes that origin from the split of the prefix and the basic verb (the problem of "postponed" prefixes is considered as a "classical" type of mistakes). Beside that we are going to devote a special attention to difficulties that origin from the outstanding semantical complexity of prefixed verbal constructions which can "dense" in themselves a kind of

"secondary predication" (some hidden information), such as in the case of these constructions: *hazahív* (*vkit)* = 'hív valakit' + 'valaki hazajön', átkiabál (vhová) = ‹kiabál› + áthallatszik a hangja›, *visszazár (vmit)* = 'bezár valamit' + 'valami nyitva volt'. Sometimes the semantic structure of these and similar phrases occure to the learner not transparent enough, which can lead to mistakes in the understanding (or translation) processes.

A KONFERENCIA RÉSZTVEVŐI

Andrić Edit
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi rendes tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
andrice@ff.uns.ac.rs

Beke Ottó
Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, szakmunkatárs, PhD
(Szabadka, Szerbia)
bekeotto1@gmail.com

Bence Erika
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi rendes tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
erika.bence1967@gmail.com

Csányi Erzsébet
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, tanszékvezető, egyetemi rendes tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
erzsebet.csanyi@gmail.com

Cs. Nagy Lajos
Nyugalmazott egyetemi docens, PhD
(Nyitra, Pozsony, Szlovákia – Budapest, Magyarország)
lcsnagy@gmail.com

Gellér Zoltán
Újvidéki Egyetem, BTK, Médiatudományi Tanszak, egyetemi docens, PhD
(Újvidék, Szerbia)
zoltang@ff.uns.ac.rs

A konferencia résztvevői

Grabovac Beáta
Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, egyetemi docens, PhD
(Szabadka, Szerbia)
beagrabovac@gmail.com

Halupka-Rešetar Szabina
Újvidéki Egyetem, BTK, Angol Tanszék, egyetemi rendkívüli tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
halupka.resetar@gmail.com

Hódi Éva
Szarvas Gábor Nyelvművelő Egyesület, elnök, PhD
(Ada, Szerbia)
heva@adacity.net
hodievaerzsebet@gmail.com

Hódi Sándor
Széchenyi István Stratégiakutató Társaság, DSc
(Ada, Szerbia)
szechenyiintezet@adacity.net

Horváth Futó Hargita
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, tanszékvezető helyettes, egyetemi rendkívüli tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
horvathfuto@stcable.net

Hózsa Éva
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék –
Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, tanszékvezető, egyetemi rendes tanár, DSc
(Szabadka, Újvidék, Szerbia)
hozsaeva@eunet.rs

Ispánovics Csapó Julianna
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi rendkívüli tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
csapo@eunet.rs

A konferencia résztvevői

Józó Andrea
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi hallgató
(Újvidék, Szerbia)
guzmankek@gmail.com

Károly Krisztina
ELTE BTK, Angol-Amerikai Intézet, egyetemi tanár, DSc, (az MTA doktora)
(Budapest, Magyarország)
karoly.krisztina@btk.elte.hu

Katalinić Kristina
Zágrábi Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hungarológia Tanszék, adjunktus, PhD
(Zágráb, Horvátország)
kristina.katalinic@gmail.com

Katona Edit
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi rendes tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
katonae.zenta@gmail.com

Kiszl Péter
ELTE BTK, Könyvtár- és Információtudományi Intézet, intézetigazgató, habilitált egyetemi docens, PhD
(Budapest, Magyarország)
kiszl.peter@btk.elte.hu

Kolić Marko
Josip Juraj Strossmayer Egyetem, BTK, ötödéves magyar nyelv és irodalom szakos hallgató
(Eszék, Horvátország)
mkoli2@gmail.com

Kovács Rácz Eleonóra
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi rendkívüli tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
kreleonora@ff.uns.ac.rs

Lehocki-Samardžić Anna
Josip Juraj Strossmayer Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi adjunktus, DSc
(Eszék, Horvátország)
alehocki@ffos.hr

A konferencia résztvevői

Molnár Csikós László
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, nyugalmazott egyetemi rendes tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
mcsikos@gmail.com

Molnár Ljubić Mónika
Josip Juraj Strossmayer Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi tanársegéd
(Eszék, Horvátország)
monikam84@gmail.com

Nádor Orsolya
Károli Gáspár Református Egyetem, BTK, Magyar Nyelv- Irodalom- és Kultúratudományi Intézet,
Magyar Nyelvtudományi Tanszék, habilitált egyetemi docens, CSc
(Budapest, Magyarország)
nador.orsolya@kre.hu

N. Császi Ildikó
Maribori Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi docens, vendégoktató, PhD
(Maribor, Szlovénia)
ncsasziildiko@gmail.com

Pápista Zsolt
Újvidéki Egyetem, BTK, Német Tanszék, egyetemi tanársegéd, MA, doktorandusz
az ÚE BTK Nyelv- és Irodalomtudományi Doktori Iskolájának hallgatója
(Újvidék, Szerbia)
zolt.papista@ff.uns.ac.rs

Pásztor-Kicsi Mária
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi rendkívüli tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
manyi@ff.uns.ac.rs

Rajsli Ilona
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi rendes tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
rajsli@stcable.net

A konferencia résztvevői

Samu János
Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, egyetemi docens, PhD
(Szabadka, Szerbia)
dnsamu@gmail.com

Stanković Nikolina
Josip Juraj Strossmayer Egyetem, BTK, ötödéves magyar nyelv és irodalom szakos hallgató
(Eszék, Horvátország)
nikolinastankovic3@gmail.com

Szécsényi Krisztina
Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskola és Kollégium, Dabas, MA, doktorandusz,
az ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskolájának hallgatója
(Budapest, Magyarország)
krisztinaszecsenyi89@gmail.com

Szoták Szilvia
Magyar Nyelvstratégiai Intézet, főtanácsos; Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózat, elnök, PhD
(Budapest, Magyarország)
szotaksz@t-online.hu

Szűts Zoltán
Zsigmond Király Egyetem, Kommunikáció- és Művelődéstudományi Tanszék,
médiakutató, főiskolai tanár, tanszékvezető, PhD
(Budapest, Magyarország)
szutszoltan@gmail.com

Tódor Erika-Mária
Sapientia EMTE, Csíkszeredai Kar, Humántudományok Tanszék, egyetemi docens, tanszékvezető, PhD
(Csíkszereda, Románia)
todor.erika.m@gmail.com

Tolnai Varga Piroska
Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium, Szabadka, gimnáziumi magyartanár, doktorandusz,
az ÚE BTK Nyelv- és Irodalomtudományi Doktori Iskolájának hallgatója
(Szabadka, Szerbia)
tolnai@eunet.rs

A konferencia résztvevői

Tóth Tímea
Újvidéki Egyetem, BTK, Szerb Nyelvi Tanszék, szakmunkatárs, MA, doktorandusz
az ÚE BTK Nyelv- és Irodalomtudományi Doktori Iskolájának hallgatója
(Újvidék, Szerbia)
timeatot90@gmail.com

Törteli Telek Márta
Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola, Martonos, osztálytanító tanár, PhD
(Magyarkanizsa, Szerbia)
ttmarta76@gmail.com

Tüskei Vilma
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, lektor (magyar nyelv), MA, doktorandusz
(Újvidék, Szerbia)
vilma.tiskei@ff.uns.ac.rs

Urkom Aleksander
ELTE BTK, Szláv Filológiai Tanszék, egyetemi adjunktus, PhD
(Budapest, Magyarország)
urkom.aleksander@gmail.com

Utasi Csilla
Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, egyetemi rendkívüli tanár, DSc
(Újvidék, Szerbia)
csilla.utasi@gmail.com

Vukov Raffai Éva
Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, egyetemi rendkívüli tanár, DSc
(Szabadka, Szerbia)
eva.vraffai@gmail.com

Žagar Szentesi Orsolya
Zágrábi Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Hungarológia Tanszék, tanszékvezető, egyetemi docens, PhD
(Zágráb, Horvátország)
ozagar@ffzg.hr

T A R T A L O M

PROGRAM 9

PROGRAMME 15

AZ ELŐADÁSOK TARTALMI ÖSSZEFOGLALÓI
ABSTRACTS 21

Andrić Edit
A KONTRASZTÍV FRAZEOLÓGIAI KUTATÁSOK ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI HOZADÉKA
WHAT APPLIED LINGUISTICS GAINS FROM RESEARCH INTO CONTRASTIVE PHRASEOLOGY 21

Beke Ottó – Samu János
A DIGITÁLIS ÍRÁSBELISÉG IRODALMI ELŐKÉPEI
THE PRE-IMAGES OF DIGITAL LITERACY IN LITERARY TEXTS 23

Bence Erika
TOLDI MIKLÓS MINT ARCHETÍPUS
MIKLÓS TOLDI AS AN ARCHETYPE. 24

Csányi Erzsébet
A FORDÍTÓ MINT ÍZLÉSDIKTÁTOR
THE TRANSLATOR AS A DICTATOR OF TASTE 25

Cs. Nagy Lajos
DIGITALIZÁLÁS ÉS INFORMATIZÁLÁS A NYELVJÁRÁSKUTATÁSBAN
DIGITALIZATION AND COMPUTERIZATION IN THE DIALECT RESEARCH 26

Gellér Zoltán
WEBCOUNT – WEBHELYEK SZÓGYAKORISÁG-ELEMZÉSE
WEBCOUNT – WORD FREQUENCY ANALYSIS OF WEB SITES 27

Grabovac Beáta
KÉTNYELVŰSÉG, ÉRZELMEK ÉS ÉRZELMI INTELLIGENCIA
BILINGUALISM, EMOTIONS AND EMOTIONAL INTELLIGENCE 28

Tartalom

Hódi Éva
ALKALMAZOTT NYELVÉSZET ÉS NYELVMŰVELÉS
APPLIED LINGUISTICS AND LANGUAGE CULTIVATION 29

Hódi Sándor
AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET ÉS A KÁRPÁT-MEDENCEI MAGYAR NYELVTERÜLETEK MEGŐRZÉSÉNEK KÉRDÉSE
THE QUESTION OF APPLIED LINGUISTICS AND THE PRESERVATION OF THE HUNGARIAN LANGUAGE AREAS IN THE CARPATHIAN BASIN 30

Horváth Futó Hargita – Hózsa Éva
ARANY JÁNOS-ÓRÁK A NYELVÉSZET MÉRLEGÉN
JÁNOS ARANY – CLASSES ON LINGUISTICS SCALE. 31

Ispánovics Csapó Julianna
A MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM OKTATÁSÁNAK RECEPCIÓTÖRTÉNETE VAJDASÁGBAN A XX/XXI. SZÁZAD FORDULÓJÁN
RECEPTION HISTORY OF HUNGARIAN LANGUAGE AND LITERATURE TEACHING IN VOJVODINA AT THE TURN OF THE XX–XXI CENTURIES. 32

Józó Andrea
NYELVI ESZKÖZÖK A MÉMEKBEN
FIGURES OF SPEECH IN MEMES 33

Károly Krisztina
AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET DISZCIPLÍNÁI A FORDÍTÁSI SZÖVEGALKOTÁS MEGISMERÉSÉNEK SZOLGÁLATÁBAN
THE DISCIPLINES OF APPLIED LINGUISTICS ENABLING A DEEPER UNDERSTANDING OF TRANSLATIONAL DISCOURSE PRODUCTION: PRESENT METHODS AND FUTURE AVENUES OF DEVELOPMENT 34

Katona Edit
A LÉLEKMETAFORÁK FORDÍTÁSI LEHETŐSÉGEINEK SZERB–MAGYAR VISZONYLATÚ ÖSSZEVETŐ VIZSGÁLATA
COMPARATIVE STUDY OF SERBIAN-HUNGARIAN TRANSLATION ALTERNATIVES OF METAPHORS OF SOUL 35

Kiszl Péter
AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET KÖNYVTÁR- ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI PERSPEKTÍVÁI
THE PERSPECTIVES OF APPLIED LINGUISTICS IN LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE 36

Tartalom

Kolić Marko
AUDIOVIZÁLIS FORDÍTÁSI MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA EGY KISEBBSÉGI MAGAZINMŰSOR ESETÉN
APPLICATION OF AUDIOVISUAL METHODS IN THE CASE OF A MINORITY MAGAZINE PROGRAMME 37

Kovács Rácz Eleonóra – Halupka-Rešetar Szabina
MAGYAR, SZERB ÉS ANGOL NYELVI ATTITŰDÖK A VAJDASÁGBAN TÖMBBEN ÉS SZÓRVÁNYBAN ÉLŐ MAGYAR TANNYELVŰ 3. ÉS 4. OSZTÁLYOS KÖZÉPISKOLÁSOK KÖRÉBEN
ATTITUDES TOWARD HUNGARIAN, SERBIAN, AND ENGLISH – A RESEARCH INTO THE LANGUAGE ATTITUDES OF 3RD AND 4TH GRADE PUPILS OF GRAMMAR SCHOOLS IN VOJVODINA 38

Lehocki-Samardžić Anna
A SZAKFORDÍTÁS MÓDSZERTANI KÉRDÉSEI HORVÁT–MAGYAR NYELVI ÉS KULTURÁLIS KONTEXTUSBAN
METHODOLOGICAL QUESTIONS OF PROFESSIONAL TRANSLATION IN CROATIAN-HUNGARIAN LINGUISTIC AND CULTURAL CONTEXT 40

Molnár Csikós László
MENNYIRE ALKALMAZOTT TUDOMÁNY A NYELVÉSZET?
TO WHAT EXTENT IS LINGUISTICS AN APPLIED SCIENCE? 41

Molnár Ljubić Mónika – Kolić Marko – Stanković Nikolina
AMIKOR A FAROK CSÓVÁLJA A KUTYÁT – TRANSZKREÁCIÓS GYÖNGYSZEMEK A SZLOGENFORDÍTÁS TERÜLETÉN HORVÁT–MAGYAR VISZONYLATBAN
WHEN THE TAIL WAGS THE DOG – TRANSCREATIONAL EXAMPLES IN THE FIELD OF CROATIAN-HUNGARIAN SLOGAN ADAPTATIONS 42

N. Császi Ildikó
AZ ADDITÍV SZEMLÉLET ÉRVÉNYESÜLÉSE AZ ÚJABB ANYANYELVI TANKÖNYVEKBEN
THE EMERGENCE OF THE ADDITIVE APPROACH IN THE NEWER NATIVE LANGUAGE-TEXTBOOKS 44

Nádor Orsolya
AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI KUTATÁSOK JELENE ÉS JÖVŐJE A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN
APPLIED LINGUISTIC RESEARCHES – PRESENT AND FUTURE TENDENCIES IN THE CARPATHIAN BASIN 45

Pápista Zsolt
A NÉMET VISSZAHATÓ SZERKEZETEK A FOGALMI INTEGRÁCIÓ FÉNYÉBEN
GERMAN REFLEXIVE CONSTRUCTIONS IN THE LIGHT OF CONCEPTUAL BLENDING 46

Tartalom

Pásztor-Kicsi Mária
AZ EGYETEMI FELVÉTELI TESZTEK FORDÍTÁSÁNAK DILEMMÁI
ISSUES OF TRANSLATING ENTRANCE EXAM TESTS IN HIGHER EDUCATION 47

Rajsli Ilona
SZÓLÁSHASONLATOK A VAJDASÁGI FRAZÉMAKORPUSZBAN
COMPARATIVE PHRASES IN THE VOJVODINIAN PHRASEME CORPUS 48

Samu János – Beke Ottó
NYELVISÉG ÉS ÚJMÉDIA
LINGUISTICS AND NEW MEDIA 49

Szécsényi Krisztina
MAGYARORSZÁGI KÖZÉPISKOLÁSOK NYELVJÁRÁSI RANGSORA
DIALECT RANKING OF HUNGARIAN HIGH SCHOOL STUDENTS 50

Szoták Szilvia
A NYELVITÁJKÉP-KUTATÁS MINT AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET EGYIK LEGÚJABB TERÜLETE
LINGUISTIC LANDSCAPE RESEARCH, AS ONE OF THE NEWEST RESEARCH FIELD OF THE APPLIED LINGUISTIC 51

Szűts Zoltán – Törteli Telek Márta
NORMA ÉS SZABADSÁG A NETNYELV TALAJÁN
NORMS AND FREEDOM ON THE NET LANGUAGE 52

Tódor Erika-Mária
KI IS VAGYOK ÉN? A NYELVI VISELKEDÉSRŐL ÉS ÉNKÉPRŐL
WHO AM I? ABOUT LINGUISTIC BEHAVIOUR AND SELF IMAGE 54

Tolnai Varga Piroska
DISKURZUSSZERVEZŐ ELEMEK A DIÁKESSZÉKBEN
DISCOURSE ORGANIZING ELEMENTS IN STUDENT ESSAYS 55

Tóth Tímea
AZ OBJEKTUM SZEMANTIKAI VIZSGÁLATA NÉHÁNY EFT (EMOTIONAL FREEDOM TECHNIQUE) SZÖVEGBEN
THE SEMANTIC ANALYSIS OF OBJECTS IN EFT (EMOTIONAL FREEDOM TECHNIQUE) TEXTS WITH THE THEME OF MONEY ATTRACTION 56

Tartalom

Tüskei Vilma
A MAGYAR MINT IDEGEN NYELV (MID) AZ ÚJVIDÉKI BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KARON
HUNGARIAN AS A FOREIGN LANGUAGE AT THE FACULTY OF PHILOSOPHY IN NOVI SAD. 57

Urkom Aleksander
A 21. SZÁZAD LEXIKOGRÁFIAI KIHÍVÁSAI.
STRUKTÚRAELEMZÉS A KÉSZÜLŐ MAGYAR–SZERB NAGYSZÓTÁR SZÓCIKK-ÁLLOMÁNYÁBAN
LEXICOGRAPHIC CHALLENGES OF THE 21ST CENTURY.
STRUCTURE ANALYSIS OF THE PLANNED HUNGARIAN-SERBIAN LARGE DICTIONARY'S CORPORA. 58

Utasi Csilla
A TOLDI ESTÉJÉNEK SZERB FORDÍTÁSA
SERBIAN TRANSLATION OF TOLDI'S EVENING 59

Vukov Raffai Éva
ROKON ILONKA ÉS A MÁSODLAGOS NYELVI REPERTOÁR
"ROKON ILONKA" AND THE QUESTION OF SECONDARY LINGUISTIC REPERTOIRE 60

Žagar Szentesi Orsolya – Kristina Katalinić
ADALÉKOK AZ IGEKÖTŐHASZNÁLATI HIBÁK KÉRDÉSKÖRÉHEZ – HALADÓ MID-TANULÓK VONATKOZÁSÁBAN
ADDITIONS TO THE ISSUE OF MISTAKES RELATED TO VERBAL PREFIXES AMONG ADVANCED LEARNERS OF HUNGARIAN AS A FOREIGN LANGUAGE. 61

A KONFERENCIA RÉSZTVEVŐI 63

AZ ALKALMAZOTT NYELVÉSZET JELENE ÉS JÖVŐJE

Nemzetközi tudományos konferencia

R E Z Ü M É K Ö T E T

Kiadó
ÚJVIDÉKI EGYETEM, BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR, MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANSZÉK
Újvidék, 2017

Felelős szerkesztő
dr. Ivana Živančević Sekeruš

Szerkesztette
dr. Pásztor-Kicsi Mária

A magyar szöveget lektorálta
dr. Rajsli Ilona

Az angol szöveget fordította és lektorálta
Bíró Anna

Nyomdai előkészítés
dataprint CONSULTING

Készült 2017-ben

ISBN 978-86-6065-439-9

CIP – A készülő kiadvány katalogizálása
A Matica srpska Könyvtára, Újvidék

81'33(048.3)
811.511.141(048.3)

EGYETEMI Nyelvészeti Napok (25 ; 2017 ; Újvidék)
Az alkalmazott nyelvészet jelene és jövője : nemzetközi tudományos konferencia : rezümékötet / [25. Egyetemi Nyelvészeti Napok, Újvidék., 2017. november 7. ; szervező Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék ; szerkesztette Pásztor-Kicsi Mária ; az angol szöveget fordította Bíró Anna]. – Újvidék : Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, 2017 (Újvidék : Dataprint). – 73 str. ; 22 cm

Uporedo mađ. tekst i engl. prevod. – Naziv manifestacije preuzet s prelim. str. – Tiraž 100.

ISBN 978-86-6065-439-9

1. Bölcsészettudományi Kar (Újvidék). Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék

a) Примењена лингвистика – Апстракти
b) Мађарски језик – Апстракти
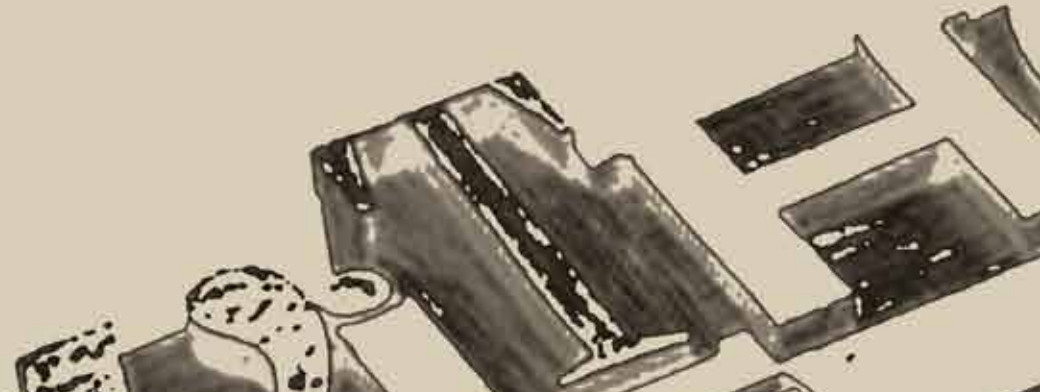
COBISS.SR-ID 318253063